

FACTOR ๕ : การกระจายอำนาจตามหลักพุทธธรรม๕ (FA๕) ประกอบด้วยข้อคำถาม NO๓๓, NO๓๔, NO๓๕, NO๓๖, NO๓๗, NO๓๘, NO๓๙, NO๔๐, NO๔๑, NO๔๒, NO๔๓, NO๔๔, NO๔๕, NO๔๖ หาค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์วิเคราะห์หาความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผล มีความสอดคล้อง

สรุป ทุก ๆ โมเดลมีความสอดคล้อง แสดงว่าปัจจัยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและเป็นไปตามข้อกำหนดของการกำหนดตัวแปรซึ่งเป็นปัจจัยตามทฤษฎี ในการวิจัยทุกประการ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน

ส่วนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

๒) การวิเคราะห์ ส่วนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย

องค์ประกอบของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย น่าจะแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ องค์ประกอบภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์ประกอบภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง

องค์ประกอบภายนอก มี ๒ ส่วนหลัก ๆ คือ ๑. องค์กรปกครองส่วนกลางผู้ให้อำนาจ สนับสนุนและกำกับดูแล และ ๒. ประชาชนผู้อยู่ใต้อำนาจปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ในการติดตามตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่นและให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติงานด้วย

องค์ประกอบภายใน ปัจจัยด้านขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระภายใต้การกระจายอำนาจ แต่ไม่มีขีดความสามารถในการดำเนินการในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ขีดความสามารถหมายถึง ความรู้ ความชำนาญของบุคลากร ทั้งฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและมีเทคโนโลยีทันสมัยและมีคุณภาพในการบริการสาธารณะแก่ประชาชน

องค์ประกอบในการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยยังไม่ถือว่าประสบความสำเร็จมากนัก เจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ การปกครองจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปยังท้องถิ่นเพื่อให้คนในท้องถิ่นปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

ในท้องถิ่น ผู้มีหน้าที่บริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ โดยมีอิสระที่จะใช้ดุลยพินิจในการออกกฎ ระเบียบ และดำเนินการบริหารภายในกรอบอำนาจหน้าที่ แต่สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักจะมาจากนักธุรกิจท้องถิ่น ซึ่งประกอบธุรกิจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆจึงบริหารกิจการให้เป็นไปตามหลักธรรมอุปทานิยธรรม ๗ โดยไม่ลู่ต่ออำนาจได้ยาก จึงเกิดปัญหาการทุจริตมีคดีขึ้นสู่ศาลปกครองมากมายหลายพันคดี

ปัญหาทางด้านการทับซ้อนของอำนาจหน้าที่ ในทางปฏิบัติและตามตัวบทกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง ราชการบริหารส่วนภูมิภาคและส่วนกลางค่อนข้างมาก เช่น การดูแลโบราณสถาน ทับซ้อนกันระหว่างกรมศิลปากร กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย^๑

แต่หากพิจารณาการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในปัจจุบันนั้น ถือว่ามีความสำเร็จในระดับหนึ่งที่ดีขึ้นที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยเกิดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น เป็นเพราะรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ หมวดที่ ๕ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ มาตรา ๗๘ (๓) รัฐต้องกระจายอำนาจให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือต้องการที่จะถามว่าปัจจัยที่ส่งผลมีอะไรบ้าง ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย มีองค์ประกอบด้วยคือ

มิติของสังคมไทย

๑. ระบบการเมือง
๒. นโยบายรัฐ
๓. วัฒนธรรมทางการเมือง
๔. ระดับการศึกษาและข้อมูล

มิติทางการบริหาร

๑. ความสามารถขององค์กรหรือสมรรถนะ
๒. ความร่วมมือระหว่างนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ในการประกาศใช้กฎหมาย
๓. ความชัดเจนของนโยบาย
๔. การสนับสนุนนโยบายการสนับสนุนทางการเมืองที่มากพอ
๕. ความซ้ำซ้อนในการบริหารงาน เช่น สายการบังคับบัญชา
๖. สิ่งจูงใจสำหรับผู้ปฏิบัติ
๗. การจัดสรรทรัพยากร

^๑สัมภาษณ์ อาจารย์อัญญา มธุรมธธา อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

โครงสร้างของระบบราชการและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร^๒

สิ่งที่จะทำให้เกิดความสำเร็จของการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาครัฐที่เป็นศูนย์กลางเพียงอย่างเดียวหากแต่อยู่ที่ผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นที่ต้องยึดมั่นในหลักกฎหมายไปควบคุมคู่กับหลักธรรมจะต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เพราะการเข้ามาเป็นผู้บริหารท้องถิ่นนั้นต้องทำงานเพื่อประชาชนในชุมชนตั้งมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต

ปัจจุบันเราจะเห็นว่าการเมืองในระดับท้องถิ่นมีความรุนแรงมากขึ้นถึงขั้นเอาชีวิตหากผู้ที่จะมาทำงานเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ไม่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่ยอมรับในหลังประชาคมแล้ว ก็คงจะเป็นที่พึ่งพาของประชาชนไม่ได้ เมื่อเข้ามาทำหน้าที่ก็ต่างแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นก็คงไม่เกิดผลสำเร็จ

ความสามัคคีระหว่างองค์กรกับประชาชนจะเป็นอีกเหตุที่ทำให้การทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะในชุมชนเกิดความสำเร็จได้ เพราะต้องประสานงานในการดำเนินงานซึ่งกันและกัน ความเข้าใจระหว่างประชาชนกับองค์กร ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานี้ในการปฏิบัติอาจมีทั้งทำได้หรือทำได้ยาก แต่อาจต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจต่อสิ่งดังกล่าว จะทำให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บางครั้ง การรับรู้ในกฎกติกาทางกฎหมายของประชาชนมีไม่เท่ากัน ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคอยสร้าง และทำความเข้าใจให้กับประชาชน^๓

องค์ประกอบ ในการกระจายอำนาจ สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จุดประสงค์ก็เพื่อความกินดีอยู่ของประชาชนเป็นหลัก เนื่องจากระบบเก่า ในระบบราชการ ผู้บริหารมีการย้ายเข้า ออก บ่อย จึงไม่เข้าใจในพื้นที่ และบริบท ของประชาชนมากนัก จึงมีผลกระทบกับประชาชนในทาง ตรงและทางอ้อม^๔

การคงสายอำนาจหมายถึง การที่ส่วนกลางกระจายอำนาจให้กับส่วนท้องถิ่นหรือชุมชน ระดับล่างสุดมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมของตนเอง การงดบริการสาธารณะ ตามความต้องการของตนเองได้อย่างกว้างขวาง โดยครอบคลุมถึงการกระจายอำนาจทางการเมืองการกระจายอำนาจทางการบริหาร และการกระจายอำนาจทางการคลัง

^๒สัมภาษณ์ อาจารย์พิมพ์พิชิต บรรจงปรุ, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^๓สัมภาษณ์ อาจารย์วัชรโรบล ช่างชิง, ประธานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^๔สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยาอนนันทน์, รองคณบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

องค์ประกอบในการกระจายอำนาจ ควรประกอบด้วย

๑.๑ การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจัดว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้บริหาร เพื่อเข้ามาบริหารจัดการในท้องถิ่นของตนเอง ในส่วนนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือ ส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนให้มีความรู้ เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ความเป็นประชาธิปไตย บทบาทในการปกครองตนเอง

ในส่วนของการเมืองท้องถิ่น ควรพัฒนาความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ การมีจิตสาธารณะ การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ การเสนอกฎหมาย การใช้กฎหมายที่เข้มแข็ง

๑.๒ การบริหารงานของผู้นำท้องถิ่นควรมีความรับผิดชอบยึดหลักธรรมาภิบาล พัฒนาบทบาทผู้นำท้องถิ่นการวางแผนการทำงานประมาณ การจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ

๑.๓ การเงินการคลังท้องถิ่น ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จ อีกประการหนึ่งคือความสามารถในการหารายได้ ด้วยตนเอง การมีรายได้เพียงพอต่อการ จัดบริการสาธารณะความสามารถของผู้นำท้องถิ่น หารายได้จากช่องทางอื่น ๆ การขอเงิน อุดหนุนจากรัฐบาลกลาง รมรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของภาษีท้องถิ่น^๕ ความรู้ความสามารถขององค์กร เอง ต้องมีความรู้คู่คุณธรรม และจริยธรรม รู้จักเสียสละเพื่อองค์กร^๖ ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๔ ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ องค์ประกอบในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ องค์ประกอบในด้านงบประมาณและการเงินการคลัง และ **ด้านบุคคล พื้นที่และเครื่องมือต่าง ๆ** การมีส่วนร่วมของประชาชนนอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านการผลักดัน การเชิญคนทุกภาคส่วนมาร่วมเป็นตัวแทนเพื่อร่วมผลักดันให้เกิดผลความมีใจกว้าง รับข้อคิดเห็นจากประชาชนทุกภาคส่วน ปัจจัย ด้านการประยุกต์ใช้ หลังจากได้ข้อสรุปจากข้อคิดเห็น (ขั้นตอนในการนำไปปฏิบัติ)^๗ เช่น

(๑) องค์ประกอบด้านกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ

พ.ร.บ. ในการกระจายอำนาจ ควรกระจายให้เบ็ดเสร็จ และมีความชัดเจน ถ้าไม่กระจายอำนาจ ก็ควรออกกฎหมายและกฎระเบียบการโอน ให้ชัดเจนมากกว่านี้ เช่นโอนมัธยมโรงเรียน ควรจะไปด้วยกันให้เบ็ดเสร็จก็ได้ เพราะอยู่ในท้องถิ่นเหมือนกัน ระดับท้องถิ่นจะได้ปฏิบัติได้ง่ายขึ้น ไม่ควรมีระเบียบและนโยบายที่คลุมเครือ^๘ กฎระเบียบต้องชัดเจน และคำนึงถึง

^๕สัมภาษณ์ ผศ.อจจริยา วิริยาภิรมย์, โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖.

^๖สัมภาษณ์พระครูปิยะธรรมกิตติ์, เจ้าอาวาสวัดมงคลรัตน์ เจ้าคณะตำบลโคโค อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^๗สัมภาษณ์พระครูปลัดสุรัฐ สิริบุญโญ (ดร.), เจ้าอาวาสวัดนายโรง จังหวัดกรุงเทพมหานคร, ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗.

^๘สัมภาษณ์ นายฤกษ์ ตรีภูมิก้าวคำ, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ลาดบัวขาว อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

ท้องถิ่นให้มาก^๙หรือหากกล่าวในแง่ของกฎหมายแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดในเรื่องของการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นโดยให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐพัฒนาท้องถิ่น ระบบสาธารณูปโภคให้เกิดความทั่วถึง หากท้องถิ่นใดสามารถปกครองตนเองได้ย่อมสามารถจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น

องค์ประกอบที่จะทำให้การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำได้สำเร็จนั้น ก็คือ การที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นสามารถลงสมัครสมาชิกผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้และยังสามารถตรวจสอบถ่วงดุลการถอดถอนผู้บริหาร หากผู้บริหารองค์กรฯ ทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความผิดหวัง ก็ไม่สามารถกลับมาเป็นผู้บริหารในการเลือกตั้งครั้งต่อไปได้

ส่วนการกำหนดให้มีบทบัญญัติที่ทำให้การปกครองในท้องถิ่นมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรมนั้น กล่าวคือผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องไม่เข้าไปแทรกแซงการเข้ารับสัมปทาน หรือเข้าไปเป็นคู่สัญญากับรัฐบาล ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ห้ามรับเงินประโยชน์ใดๆ จากหน่วยงานของรัฐ ห้ามไม่ให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงานท้องถิ่น เพราะเป็นการป้องกันการเอื้ออำนาจประโยชน์ระหว่างผู้บริหารท้องถิ่นกับภาครัฐหรือซึ่งเป็นเรื่องผลประโยชน์ของตน รวมทั้งผู้อื่น หรือเกี่ยวกับงานราชการ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ เพราะจริยธรรมเป็นสิ่งที่ผู้บริหารท้องถิ่นต้องนำมาใช้โดยเคร่งครัดหากปฏิบัติได้ การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองท้องถิ่นจะเกิดประสิทธิภาพแก่ท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นและถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศด้วย^{๑๐}

ควรมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้ท้องถิ่น ให้มากขึ้นกว่านี้ ส่วนกลางควรพิจารณา และตระหนัก ให้มากขึ้น ส่วนกลางอย่าไปยึด กับตำแหน่ง^{๑๑} กฎระเบียบ ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน คือต้องผ่าน ระดับกระทรวง แล้ว จึง นำเข้าสู่กรรมการระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาประกาศใช้บังคับกับท้องถิ่น ในท้องถิ่นใด จะดำเนินกิจกรรมบางเรื่องให้เสร็จสิ้น เองไม่ได้ ต้องผ่านการขออนุมัติ หรือขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ กลางระดับจังหวัด ก่อน เช่น งานด้านบุคคลและงานด้านงบประมาณ เป็นต้น

กฎหมายบางเรื่อง จะขัดกันเอง เช่นระเบียบบางเรื่องขัดกับกฎหมาย หรือไม่มีกฎหมายรองรับระเบียบ ที่ออกโดยคณะกรรมการ เป็นต้น เช่น การจ่ายเงินพิเศษ โบนัส อื่น ๆ ให้พนักงานประจำ ได้ไม่เกิน ๕ เท่า หรือต้องไม่เกิน ๔๐ % ของรายได้ที่เก็บได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่

^๙สัมภาษณ์.ส.สุธามาต ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตระแสง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๐}สัมภาษณ์ อาจารย์วิฑโรบล ช่างชิง, ประธานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๑๑}สัมภาษณ์ ผศ.จิรายุ ททรัพย์สิน, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

เกิดขึ้น และมีหลายเรื่องที่เกิดขึ้นตามระเบียบที่กล่าวมาข้างต้น^{๑๒} ตาม พ.ร.บ. การกระจายอำนาจ ถ้าคนในองค์กรเข้าใจ ในหลักการแล้ว การกระจายอำนาจ จะบังเกิดผล ถ้าเข้าใจในระบบของมันแล้ว ปัญหาจะมีความเข้าใจมากขึ้นแค่นั้น

การกระจายอำนาจก็มีขั้นตอน การกระจาย ติดต่อกันมาอย่างต่อเนื่อง ตาม พรบ. การกระจายอำนาจ ในอนาคตก็คงจะมีการกระจายไปเรื่อย ๆ

ควรมีการกระจายอำนาจให้ประชาชน โดยให้ประชาชนในท้องถิ่น มีการตรวจสอบ และควบคุม มีความรักในท้องถิ่น มีความสนใจติดตาม มีการศึกษา โดยทุกหน่วยงานช่วยส่งเสริมให้การศึกษา ต่อประชาชนทุกภาคส่วน^{๑๓}

ด้านกฎหมาย กฎหมายบังคับให้มีการกระจายอำนาจมานานแล้ว ทั้งที่บางพื้นที่ ยังไม่พร้อมเพราะคนยังติดอยู่กับวัฒนธรรมเดิม ๆ อยู่ ส่วนกลาง ยังต้องการควบอำนาจอยู่บางเรื่อง ยังต้องรอการตัดสินใจจากส่วนกลาง^{๑๔} การกระจายอำนาจที่มีเงื่อนไข เพราะมีคณะกรรมการกระจายอำนาจระดับจังหวัด ที่คอยออกระเบียบ^{๑๕} กฎหมาย ตาม พ.ร.บ. การกระจายอำนาจ ยัง กระจายไม่เต็มที่ บางประเด็นยังไม่ชัดเจน และไม่เอื้อต่อหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น^{๑๖} ข้อบังคับ ควรเคร่งครัด และมีความเข้มข้น มากกว่านี้ คนจะได้มีความกลัวทำผิดแล้วเดียวมีคนช่วย ควรมีบทลงโทษรุนแรง^{๑๗} กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ควรมีมาตรการควบคุมอย่างทั่วถึง และเด็ดขาด เพื่อลดการคอร์รัปชันและ ควรมีสมาชิก อบต. ลดเหลือเพียง ๑ คน ต่อ หมู่บ้าน^{๑๘}

พ.ร.บ. การกระจายอำนาจ มีเงื่อนไขชัดเจน แต่ ความเป็นจริง ไม่เป็นไปตามนั้น ในเบื้องต้น ควรติดตาม อย่างใกล้ชิด หากเห็นข้อบกพร่องและปัญหาใด ๆ ก็สามารถช่วยเหลือได้ทันที^{๑๙} รัฐต้องให้ความอิสระ อบต. ในการกำหนดแผนและขั้นตอนตอนในการกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่น เพื่อการบริหารที่ตอบสนอง แก่ประชาชน ได้อย่างตรงเป้าหมาย^{๒๐}

^{๑๒} สัมภาษณ์ นางสาวณัฐธิดา ยืนยง, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๓} สัมภาษณ์ ผศ.กรรณ เชิดจิรพงษ์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๔} สัมภาษณ์ ผศ.คมขำ สินธุรัตน์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นางสาวสุวิจนา สุขมาก, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สีเหล็ก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นางสาวสุธามาต ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตระแสง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายสมเกียรติ มินดอน อดีตรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคกไทย อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

^{๑๘} สัมภาษณ์ นางสาวเนียง ตุ่มไธสง, อดีตสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นายขันติ สามพิมพ์, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายอำพร มารมย์, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖.

นายกแถลง นโยบาย การบริหารในสภาท้องถิ่น แต่ระเบียบ กฎหมาย ไม่เอื้อ และหรืออาจขัดกับกฎหมาย และ จะบริหารงาน ดำเนินการภายใต้ความคลุมเครือและขาดความชัดเจนไม่ได้

การได้มาซึ่งอำนาจ เพราะพวกมากลากไปทำให้มีผลกระทบต่อความสำเร็จ และผลประโยชน์ไม่ตกถึงประชาชน^{๒๑} ในหลักการมันเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน แต่การปฏิบัติจริงยังไม่ทั่วถึง^{๒๒} กฎหมายเป็นกลไกและเครื่องมือเฉย ๆ ความสำเร็จมีมากกว่าไม่สำเร็จ^{๒๓} กฎระเบียบ ข้อบังคับ ควรเคร่งครัด และมีความเข้มข้น มากกว่านี้ คนจะได้มีความกลัวทำผิดแล้วเดี๋ยวมีคนช่วย ควรมีบทลงโทษที่รุนแรง^{๒๔}

(๒) องค์ประกอบในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยนั้น ความจริงแล้วมีอยู่หลายปัจจัยด้วยกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นการเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงาน และเหมาะสมกัน ความต้องการของคนในท้องถิ่นรวมทั้งในเรื่องการให้อิสระในการบริหารงานซึ่งโดยทั่วไปแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบังคับบัญชาบุคคลที่เป็นพนักงานของตนได้ และอีกปัจจัยหนึ่งก็คือ^{๒๕}

ผลจากนโยบาย การกระจายอำนาจ ทำให้ท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประชาชนได้มีส่วนร่วมเข้ามาพัฒนา ในด้านกายภาพมากขึ้น^{๒๖} ทางด้านการเมือง ประชาชนเริ่มต้นเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมือง รัฐบาลกลาง ยังเข้ามาแทรกแซงการเมืองท้องถิ่น มีผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น มีการผูกขาดอำนาจ ทางการเมืองประชาชนยังไม่กล้า เข้าไป

^{๒๑} สัมภาษณ์ อาจารย์นพดล อีรวงศ์, หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๒๒} สัมภาษณ์ อาจารย์ณภัค วุฒิวินาศ, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๒๓} สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยาอนันต์, รองคณะบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายสด ทินกระโทก, อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านใหม่ อำเภอกองชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖.

^{๒๕} สัมภาษณ์ อาจารย์วัชรโรบล ช่วงชิง, ประธานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๒๖} สัมภาษณ์ ผศ.จิรายุ ทรัพย์สิน, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

ตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง^{๒๗} การบริหารของ อบท. ยังไม่เป็นเอกเทศ ต้องดูรอบข้างด้วย ส่วนมากยังผูกมัดกับนักการเมืองระดับประเทศ ส่วนมากผู้นำในท้องถิ่นจะผูกพันกับนักการเมืองระดับประเทศ ฟังฟังอิงแอบซึ่งกันและกัน ไม่ค่อยเป็นอิสระมากนัก^{๒๘} นโยบายรัฐบาล ต้องมีความชัดเจน ในกระบวนการกระจายอำนาจนำไปสู่การปฏิบัติ ตามนโยบายรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ของประชาชน^{๒๙}

ผู้บริหารทางด้านการเมือง (นายก) ในช่วงหาเสียง ไปรับปากกับประชาชน กับวัด แต่ไม่รู้ระเบียบ ทำให้ผู้ปฏิบัติสับสน นโยบาย ที่ออกมา มีความอึดอัดใจ ไม่สามารถปฏิบัติได้ เช่นการซื้ออุปกรณ์ของให้โรงเรียนยังขัดระเบียบในกฎหมาย ของ อบต. เลย ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ ต้องปฏิบัติตามระเบียบจึงจะไปด้วยกันได้ แล้วการกระจายอำนาจมันมีอิสระตรงไหน แต่ในทางตรงกันข้าม บางพื้นที่ ถ้าด้านบนปล่อยไปมาก ประโยชน์ก็มีมากขึ้นด้วย หรือว่าเป็นการแบ่งผลประโยชน์ กันหรือไม่^{๓๐}

ตัวอย่างนโยบายของไทยเข้มแข็ง รัฐบาลกำหนดนโยบาย แต่ให้ องค์กรท้องถิ่น เสนอไปขอ โดยที่รัฐบาลควบคุมอยู่ รัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณตามที่แถลงนโยบายหรือไม่ รัฐบาลมีความจริงใจหรือไม่การกระจายอำนาจยังไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ ทำให้การบริหารการจัดการไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ นโยบายรัฐต้องชัดเจน มีความจริงใจ^{๓๑} มีภารกิจมากขึ้น ให้งานมากขึ้น แต่งบประมาณไม่เพียงพอ เพราะต้องใช้ตามสัดส่วนบุคลากรที่เพิ่ม งานเพิ่ม เครื่องมือเพิ่ม นโยบายของรัฐบาล คิดมา แต่ ไม่วิเคราะห์ ความเป็นจริง ทำให้ มีผลกระทบกับผู้ปฏิบัติ เพราะเป็นประชานิยมมากเกินไป เช่น อยู่ ๆ มีนโยบาย ให้ขึ้นเงินเดือน ทุกระดับ ค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ค่าเงินเดือน ขั้นต่ำ ๑๕,๐๐๐ บาท แต่งบประมาณที่ได้รับเท่าเดิมทำให้มีปัญหาในการบริหารงาน และการพัฒนา เป็นต้น^{๓๒} เช่นเดียวกับความเป็นผู้นำของนักการเมืองหาก

^{๒๗} สัมภาษณ์ ผศ.อจธรียา วิริยาภิรมย์, โปรแกรมรัฐประศาสนศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖.

^{๒๘} สัมภาษณ์ อาจารย์ณภัค วุฒิวินาศ, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายอำพร มารมย์, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สะแกโพรง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นายกฤษณะ ตระกูลแก้วคำ, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ลาดบัวขาว อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายปกรณ์ เนตรอนันต์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตระแสง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๒} สัมภาษณ์นางสาวสุธามาต ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตระแสง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

กระจายอำนาจมาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว พวกนักการเมืองอาจให้ความสำคัญต่อประชาชนน้อยความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในองค์กรท้องถิ่นอาจมีความเข้าใจในนโยบายของรัฐไม่ดีพอ ซึ่งนำไปสู่ความเดือดร้อนของประชาชนในภายหลังได้

การบังคับบัญชาจากนายก อย่างเดียวก็ไม่สำเร็จ ถ้าระดับล่างไม่ให้ความร่วมมือ เพราะอาจเกิดจากความ ไม่สนใจในนโยบาย หรือ โครงการประชานิยม^{๓๓} นโยบายทางการเมืองในปัจจุบันค่อนข้างมีปัญหา เนื่องจากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นฐานการเมืองระดับประเทศ ผลคือประชาชน ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียงกันมีความขัดแย้งกัน ผู้บริหารรับนโยบายจากเบื้องบนมาปฏิบัติ ทำให้เกิดความขัดแย้งกับข้าราชการประจำ และ ผลต่อเนื่องถึงภาคประชาชนระดับล่าง^{๓๔} เช่น งบประมาณได้รับ เท่าเดิมหรือน้อยกว่ารัฐธรรมนูญกำหนด เช่น ตามกฎระเบียบให้ใช้จ่าย ไม่เกิน ๔๐% ของงบประมาณปี แต่มีนโยบายประชานิยมจากรัฐบาลให้ท้องถิ่นขึ้นเงินเดือน บุคลากร เพิ่มขึ้น ขึ้นต่ำ ๓๐๐ บาท และ ๑๕,๐๐๐ บาท จึงทำให้ มีปัญหาในด้านการบริหารงบประมาณ เป็นต้น^{๓๕}

นโยบาย รัฐเน้นในด้านประชานิยมมากไป ทำให้มีผล กระทบในการบริหารองค์กรโดยตรง^{๓๖} มีภารกิจมากขึ้น ให้งานมากขึ้น แต่งบประมาณไม่เพียงพอ เพราะต้องใช้ตามสัดส่วนบุคลากรที่เพิ่ม งานเพิ่ม เครื่องมือเพิ่ม นโยบายของรัฐบาล คิดมาแต่ไม่วิเคราะห์ตามความเป็นจริง ทำให้ มีผลกระทบกับผู้ปฏิบัติ เพราะเป็นประชานิยมมากเกินไป เช่น อยู่ ๆ มีนโยบาย ให้ปรับปรุงขึ้นเงินเดือน พนักงานทุกระดับขึ้น แต่งบประมาณที่ ได้รับเท่าเดิม ทำให้มีปัญหาในการบริหารงาน และการพัฒนา เป็นต้น^{๓๗} เดิมทีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จผูกขาดอยู่ที่ส่วนกลาง ในระบบราชการ แต่ประชาชนได้ประโยชน์น้อย ประชาชน ยังขาดความรู้ ทำให้การกระจายอำนาจส่งผลสำเร็จเป็นไปได้ยาก ประชาชนในที่นี่ รวมถึงผู้บริหาร ด้วย เพราะผู้บริหาร ก็คือประชาชน นั่นเอง เช่น คนที่เป็นนายกยังเขียนโครงการยังไม่เป็น พอไม่มีความรู้ต้องให้ปลัด

^{๓๓} สัมภาษณ์ ผศ.กรรณ เชิดจิรพงษ์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๔} สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยาอนนันทน์, รองคณบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นางสาวณัฐริดา ยืนยง, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นายชนติ สามพิมพ์, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๗} สัมภาษณ์นางสาวสุธามาศ ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตระแสง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

ชั้นนำ เป็นต้น^{๓๘} การกระจายอำนาจเหมือนสึนามิ ผู้ปฏิบัติเตรียมตัวไม่ทัน งานมากะทันหัน ไม่มีแผนงานรองรับและไม่ได้เตรียมคน และเครื่องมือรองรับไว้ก่อน การเตรียมบุคลากรที่ตรงกับสายงาน ตำแหน่งอื่น ๆ ในบางพื้นที่ก็ไม่พร้อม การแก้ปัญหา อาจรับหรือเอาคนพวกตัวเองไว้ก่อน เนื่องจากเป็นระบบอุปถัมภ์ เพราะเกี่ยวข้องกับระบบการหาเสียงก่อนการเลือกตั้ง ที่เข้ามาด้วย ต้องพึ่งผลตอบแทนซึ่งกันและกัน ข้าราชการประจำบางคนอาจเป็นเด็กฝากจึงไม่ตรงกับความต้องการ ขององค์กรที่แท้จริง ผู้บริหารควรได้รับการอบรม เพิ่มเติม ก่อนทำหน้าที่ เพื่อเขาจะได้มีความรู้พื้นฐาน เหมือนนักเรียน ปลัด ตำรวจ เป็นต้น^{๓๙}

(๓) องค์ประกอบในด้านงบประมาณและการเงินการคลัง

องค์ประกอบของ ปัจจัยนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำมาใช้บริหารจัดการเพื่อทำประโยชน์ด้านสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีงบประมาณรวมทั้งไม่มีอำนาจในการจัดสรรเงินมาใช้จ่าย หรือหากอรรถงบประมาณจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว ประสิทธิภาพในการปกครองส่วน ท้องถิ่นคงไม่เกิดขึ้น^{๔๐} งบประมาณคนไทยมักจะต้องการงบประมาณ จากรัฐบาล บางพื้นที่ไม่มีงบประมาณ เพราะเก็บภาษีไม่ได้ เนื่องจากไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม ไปตั้งอยู่ ในท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะนำมาจุนเจือตนเอง^{๔๑} งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาไม่เพียงพอ ในการนำไปพัฒนา เพราะมีรายจ่ายมากยังไม่สมดุล กับภารกิจ และแผนงาน^{๔๒} งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาไม่เพียงพอ ในการนำไปพัฒนา เพราะมีรายจ่ายมากขึ้น นอกจากใช้จ่ายในองค์กรเพิ่มขึ้นแล้ว ยังต้องจัดสรรไปพัฒนาตามนโยบายผู้บริหารระดับสูงตามภารกิจ และแผนงาน^{๔๓}

งบประมาณ และรายได้จากการเก็บภาษี ควรจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่นให้ อย่างพอเพียง สมดุลกับรายจ่ายและความจำเป็นในการนำไปพัฒนา ไม่ใช่มาขอจากท้องถิ่น ทั้ง ๆ ที่เป็นเงินที่ท้องถิ่นควรได้ กลับสร้างภาระให้ท้องถิ่นอีก^{๔๔} งบลงทุน งบกระทรวงศึกษาธิการ

^{๓๘} สัมภาษณ์อาจารย์นพดล อีรวงศ์, หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๓๙} สัมภาษณ์ ผศ.คมขำ สีนรุตน์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๔๐} สัมภาษณ์อาจารย์วัชรโรบล ช่วงชิง, ประธานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๔๑} สัมภาษณ์ ผศ.คมขำ สีนรุตน์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๔๒} สัมภาษณ์นายกฤษณะ ตระกูลแก้วคำ, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นายชนติ สามพิมพ์, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๔๔} สัมภาษณ์ นายกฤษณะ ตระกูลแก้วคำ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

งบประมาณก็ไปพัฒนาท้องถิ่นหรือนำไปสนับสนุนเหล่านี้แล้ว ที่เหลือจะเพียงพอในการนำไปพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่ งบประมาณต้องจัดสรรให้เต็มที่^{๔๕} งบประมาณควรจัดสรรจาก ส่วนกลางให้มากกว่าในปัจจุบัน เพื่อให้เพียงพอในการนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น และควรกระจายให้ทั่วถึง ควรกระจายอำนาจควร เอื้อ ประโยชน์ให้ท้องถิ่นให้มากกว่านี้ และมีความชัดเจนยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ระดับล่างดำเนินการได้คล่องตัวมากขึ้น^{๔๖} งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ อบต. มีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้น และการเก็บภาษีได้น้อย เนื่องจากอยู่ในเขตชุมชน ที่ยังไม่มีความเจริญเพียงพอ ประกอบกับมีค่าใช้จ่ายในองค์กรมีเพิ่มขึ้นจากผลพวง นโยบายประชานิยมของรัฐบาล^{๔๗} การจัดสรรจากส่วนกลาง จัดให้ในวงจำกัด ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ รายได้ที่เก็บจากภาษีได้น้อย ไม่พอกับรายจ่ายที่มีมากขึ้น ส่วนที่มีความชัดเจนคือค่าบำรุงท้องที่ในเขตที่รับผิดชอบเป็นต้น^{๔๘}

เมื่อเทียบกับ อบจ. งบของ อบจ.มีมาก อบต. ดังนั้น ควรยุบแล้วกระจายเงิน มาสู่ท้องถิ่น เนื่องจากความไม่สมดุล นอกจากนี้นี้ยังมีเรื่องการจัดสรรงบประมาณท้องถิ่น เช่น จัดสรรให้ ๑๐๐ % แต่ให้ อบต. เพียง ๓๐ % เมื่อเทียบกับ อบจ. ทั้ง ๆ ที่ อบต.ต้องใช้จ่ายเงินในการพัฒนาเป็นจำนวนมาก เพราะพื้นที่มีมากกว่า^{๔๙} การเงินการคลังในท้องถิ่น ยังต้องพึ่งเงินอุดหนุน จากรัฐบาลกลาง การจัดเก็บรายได้ เองยังไม่เพียงพอ ขาดการใช้ทรัพยากร ในท้องถิ่นได้ไม่คุ้มค่า^{๕๐} งบประมาณที่ได้รับมีจำกัด มีใช้เพียงบริหารงานในองค์กร เหลือจะนำไปพัฒนา ก็ไม่เพียงพอ^{๕๑} เวลาทางอำเภอ จะจัดกิจกรรมใดๆ ต้องใช้งบประมาณ จาก อบต. สนับสนุนทางหน่วยงาน อบต.ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที่ อบต. ต้อง เสนองบประมาณ ถึงคณะกรรมการระดับจังหวัดก่อน การเก็บภาษีในท้องถิ่น โดยปกติก็ไม่ค่อยเพียงพอ ถ้าหากรัฐจัดงบประมาณให้ไม่เพียงพอ ก็อยู่ได้ไม่เพียงพอ^{๕๒} มีงบประมาณเพียงพอในการบริหารองค์กรซึ่ง

^{๔๕}สัมภาษณ์ ว่าที่ น.ส.สุธามาศ ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตระแสง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๔๖}สัมภาษณ์ ผศ.จิรายุ ทรัพย์สิน, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๔๗}สัมภาษณ์ นางสาวสุธามาศ ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตระแสง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๔๘}สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยาอนนันทน์, รองคณบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๔๙}สัมภาษณ์ นางสาวสุวิจนา สุขมาก, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สีเหล็ก อำเภอบัวชุม จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๕๐}สัมภาษณ์ ผศ.อัญญา วิริยาภิรมย์, โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖.

^{๕๑}สัมภาษณ์ อาจารย์นพดล อีรวงศ์, หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๕๒}สัมภาษณ์ นางสาวสุวิจนา สุขมาก, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สีเหล็ก อำเภอบัวชุม จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖.

จะเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล^{๕๓}งบประมาณที่กระจายไปยังท้องถิ่น แม้นจะน้อย แต่ก็ดีกว่าที่ไม่มี อบต. มีบทบาทอย่างมาก ทำให้ชุมชน หรือประชาชน ได้รับประโยชน์ มากขึ้น เช่นด้านการศึกษา มีโรงเรียนรับเลี้ยงเด็ก^{๕๔} งบประมาณที่รัฐบาล จัดสรรมาให้ยังไม่เพียงพอ แต่การตั้งงบประมาณขององค์กรท้องถิ่นที่ นำไปใช้ในการพัฒนา กลับตรงกันข้ามกับ ความต้องการของประชาชน เช่น ปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นยังน้อยเกินไป การ จัดสรรงบประมาณ ไม่ตรงกับความต้องการของ ประชาชน ส่วนมากนำไปใช้ใน การจัดงาน และดูงาน การสรรจร และการอบรม ทำให้การควบคุมยาก^{๕๕} ค่าใช้จ่าย หมดไปกับเงินโบนัส และงานประจำ ทั้ง ๆ ที่ การเก็บภาษีได้น้อย การจัดสรรเงินรั่วไหล มาก ตั้งแต่ต้นทาง กว่า จะถึงปลายทาง ก็เหลือแค่เศษ เหมือนแท่งไอติม งบใช้ในโครงสร้างพื้นฐานมีน้อย เพราะนำไปจ่าย ให้พนักงานมากไปงบประมาณที่เหลือใช้ในการพัฒนาจริงมีประมาณ ๔ ล้าน เพราะนำไป นอกนั้นนำไป ใช้จ่ายประจำ หมด เวลานั้นเงินไปพัฒนา จะซอยแต่ละงานให้เล็ก ไม่เกิน ๑ แสน บาท ให้อยู่ในอำนาจที่จะอนุมัติได้เลยซึ่งเป็นการคอร์รัปชั่นทางอ้อม^{๕๖}

(๔) องค์ประกอบในด้านบุคคล พื้นที่และเครื่องมือ ปัจจัยอีกด้านหนึ่งที่ทำให้เกิด การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ต้องมีความเข้มแข็ง ทั้งในแง่การศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจที่ดีในท้องถิ่น และการมีระบบสาธารณูปโภคที่ ดี จะเป็นผลให้การกระจายอำนาจสู่องค์กรทำได้อย่างทั่วถึง และเกิดประสิทธิภาพ^{๕๗} ประชาชน ในหลายๆ พื้นที่ยังมีชีวิตความเป็นอยู่ ยังยากจน และ ขาดการศึกษา^{๕๘} สถานที่และความ เป็นอยู่ ถ้าดูทางด้านกายภาพแล้ว เหมือนดี แต่ในความเป็นจริง มันตรงกันข้าม เนื่องจาก^{๕๙} สภาพพื้นที่และความเป็นอยู่ ในองค์กร และประชาชน ยังมีชีวิตความเป็นอยู่ลำบาก และขาด การศึกษา เป็นส่วนใหญ่^{๖๐}

^{๕๓}สัมภาษณ์ นายอำพร มารมย์, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๕๔}สัมภาษณ์ อาจารย์ณภัค วุฒิวินศา, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๕๕}สัมภาษณ์นายประกุล พูนสวัสดิ์, อติตรองประธานสภา,ผู้ใหญ่บ้านและ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๕๖}สัมภาษณ์ นายไกรวุฒิ ศรีสุวรรณพงศ์, อิตินายองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านแพ อำเภอกุเมือง จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๕๗}สัมภาษณ์ อาจารย์วัชโรบล ช่วงชิง, ประธานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๕๘}สัมภาษณ์ นางสง่า ไสแจ่ม, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ บ้านเชื้อเพลิง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์, ๒๘ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๕๙}สัมภาษณ์ ผศ.คมขำ สินธุรัตน์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๖๐}สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยานเนกนันท์, รองคณบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

ประชาชนบางส่วนในพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความเบื่อหน่าย เนื่องจากถูกอำนาจทางการเมืองครอบงำ เป็น ผลจากรัฐธรรมนูญผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัด พรรคการเมือง จึงไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่มีความคิดและเป้าหมายของตนเองเช่น ในพื้นที่แต่ละ แห่ง มีเจ้าของพื้นที่ หมดแล้ว เป็นทั้งนักธุรกิจ และนักการเมืองในระดับชาติ และผู้มีอิทธิพล สามารถถ่ายทอดถึง วงศ์ตระกูล เครือญาติ ของตนเอง เป็นต้น^{๖๑}

สังคมเป็น ปัญหาเกี่ยวกับด้านการศึกษา ยังขาดบุคลากร ที่อุทิศตน อย่างเต็มที่ การ ถ่ายโอนอำนาจ ให้ อบท. ยังไม่ได้เต็มรูปแบบ ปัญหาสังคมในชุมชน เช่นการท้องในวัยเรียน การพนัน ยาเสพติด ยังพบอยู่มาก ผู้บริหารในท้องถิ่น ยังเน้นการจัดบริการสาธารณะ ด้าน สาธารณูปโภค^{๖๒}

ประชาชนใน พื้นที่ มีความเข้าใจในบทบาท ของตนเองมาน้อยแค่ไหน ในพื้นที่ กันตาร ห่วงความเจริญ ชาวบ้านมีการอพยพ บ่อย โดยเฉพาะในช่วงฤดูการ สาเหตุเนื่องจาก ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ราคาพืชด้านการเกษตรตกต่ำ ครองชีพสูงผลคือประชาชนในพื้นที่ ไม่ได้ ข้อมูลที่เป็นจริงสังคมเกิดวิปริต ทางด้านจิตใจ เมื่อมีคนอพยพ ก็จะมีประชากรแออัดมากขึ้น หรือมีแฝงมาในช่วงการเลือกตั้ง ปัญหาการบุกรุก พื้นที่ที่มีผลต่อการกระจายอำนาจ เหมือนกัน เพราะ ผลเกิดจากการบริหารและความช่วยเหลือจากหน่วยเหนือไม่เต็มที่ ทำให้ชาวบ้านรู้สึก เกิดความไม่มั่นใจ และไม่เป็นธรรม เพราะเกิดจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่^{๖๓} ส่วนด้านบุคลากร เป็น ปัจจัยที่สำคัญ ต้องมีความรู้ คนส่วนใหญ่เป็นระบบอุปถัมภ์ ความรู้ไม่ตรงเป็นเด็กฝาก ทำงานได้ ไม่เต็มความสามารถ ทำงานได้ไม่เต็มที่หรือรู้่น้อยมากการเตรียมบุคลากรควรเตรียม คนตั้งแต่ ตัวนายก ต้องมีความรู้ และกำหนด คุณสมบัติในด้านการศึกษาด้วย ในความเป็นจริง การ บริหารงานจะเป็นไปตามสไตล์ ของใครของมัน^{๖๔}บุคลากรด้านการเมืองหรือ คนที่มีอำนาจ ได้ แต่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง ควรปรับให้เข้ากับบริบทในพื้นที่ ผู้บริหารต้องเปลี่ยนวิธีคิด ทั้ง ด้านจิตใจ ก่อนสิ่งอื่น ถ้าคนดีมีมาก ระเบียบต่าง ๆ ก็มีไม่มาก ตามสภาพ ความเป็นจริง ของ พื้นที่^{๖๕} ส่วนคนให้หมายถึงนายกและผู้มีหน้าที่เลือกตั้ง ๒ คนนี้ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ตนเองหรือไม่ก่อนที่จะเข้ามา ต้องเข้าใจเจตนา ก่อน เพราะอะไรที่ เข้ามาเลือกตั้ง ทำไมต้องใช้ เงินในการเลือกตั้งลงทุนมหาศาล เพื่ออะไร มีอะไรซ่อนเร้นหรือมีผลประโยชน์ไหม ควรเข้ามาเป็น ตัวเชื่อม เพื่อนำเสนอปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชน เหตุใด

^{๖๑} สัมภาษณ์อาจารย์นพดล อีรวงศ์, หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๖๒} สัมภาษณ์ ผศ.อัจฉริยา วิริยาภิรมย์, โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖.

^{๖๓} สัมภาษณ์ นายสันตติ เสียมไธสง, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านแพ อำเภอกุเมือง จังหวัด บุรีรัมย์, ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๖๔} สัมภาษณ์ ผศ.คมขำ สีนุรัตน์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๖๕} สัมภาษณ์ อ.ไพวรรณ วรปรีดา, หัวหน้าสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

ยังมีการขายสิทธิ์ขายเสียงกันอยู่ สิ่งที่เกิดผลจากการเลือกตั้ง คือมีหลายชุมชน มีความบาดหมางใจกัน ระหว่างพี่น้อง ระหว่างญาติระหว่างเพื่อน เป็นฝักเป็นฝ่ายกัน ความเป็นพี่เป็นน้องทอดลอย สิ่งที่เคยผูกพันหายไปสาเหตุ ก็เพราะต่างคนก็หมดเงินไปเป็นล้าน ที่ลงทุนไป^{๖๖} ผู้นำ ในท้องถิ่น ที่อาสาเข้าไป ต้องมีการศึกษาอย่างน้อย ต้องจบปริญญาตรี เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชน มีประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้เพื่อไปเป็นตัวแทนประชาชน^{๖๗} ประชาชน เข้าใจประเด็น บทบาทหน้าที่ และมีความรู้แค่ไหนจะมีผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์กร อบต. จะให้บริการแก่ประชาชน^{๖๘}

ความสำเร็จของ อบต. ได้ให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามา กำหนดนโยบาย ซึ่งเป็นผลประโยชน์ในชีวิต ความเป็นอยู่และในชุมชนของเขาเอง ประชาชนมีประสบการณ์ ในการบริหาร การจัดการ พอครบวาระทำให้ประชาชน ได้ประโยชน์ในการเข้ามา บริหาร ประชาชนยังเชื่อในความเป็นผู้นำของเขา ที่เข้ามาทำให้ ส่งผลในความสำเร็จในการกระจายอำนาจ กศต. หรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามาเป็นพี่เลี้ยง ให้ท้องถิ่น ให้การศึกษา แก่บุคลากร รวมทั้งการจัดอบรมเป็นต้น เช่นผู้ใดไม่ผ่านการอบรม อาจจะให้สมัคร^{๖๙} เข้าใจและคิดว่าตนเองเป็นเจ้านาย โดยหลักแล้วเป็นข้า^{๗๐}

การศึกษา อะไรเป็นปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จคือการศึกษารองเรียนนี้ได้รับประโยชน์จาก อบต. น้อยมากเมื่อคิดต่อปี เช่น ได้รับจากการสนับสนุนในกีฬาประจำปี ครั้งเดียวเป็นต้น คนควรมีจิตสำนึก มีหลักธรรม ในการบริหาร^{๗๑} สำหรับผู้บริหาร ต้องมีการศึกษา มีความรู้มีความสามารถ อย่างแท้จริง^{๗๒}

สรุป การวิเคราะห์ ส่วนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ ๑ ตอนที่ ๒

ในการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย จะสำเร็จจุล่งได้นั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง หลายองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบด้านกฎหมายและ

^{๖๖} สัมภาษณ์ นายบุญเจริญ บุรณะ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๖๗} สัมภาษณ์ อาจารย์ณภัค วุฒิวรรณศา, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๖๘} สัมภาษณ์ ผศ. (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๑๔ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๖๙} สัมภาษณ์ ผศ.จิรายุ ทรัพย์สิน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๐} สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยาอเนกนันท์, รองคณบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๑} สัมภาษณ์ นายบุญเจริญ บุรณะ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๒} สัมภาษณ์พระครูปิยะธรรมกิตติ์, เจ้าอาวาสวัดมงคลรัตน์เจ้าคณะตำบลคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

กฎระเบียบข้อบังคับ องค์ประกอบในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ องค์ประกอบในด้านงบประมาณและการเงินการคลัง และ ด้านบุคคล พื้นที่และเครื่องมือต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การวิเคราะห์ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย

ปัจจัยด้านหลักธรรม ที่ทำให้นำไปสู่ความสำเร็จ อย่างมั่นคงและยั่งยืนถือว่าเป็นปัจจัย หรือหัวใจที่สำคัญ ในการบริหารที่ดี คือ ต้องมีความสามัคคี หลักธรรมข้อนี้ถ้านำไปใช้จะเป็นผลดีมาก หรือถ้าทำได้ ตามนี้ ผลคือ รักษาภาพลักษณ์ขององค์กรทำให้องค์กรได้ประโยชน์ และมีชื่อเสียงทำให้มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่ดีทำอย่างไรในการบริหาร ที่ทำให้เข้าในหลักธรรม^{๗๓} หลักการบริหารธรรม การบูชาเจตีย์ คือ ผู้บริหาร อบต. ต้องไม่ไปเปลี่ยน ของในชุมชนที่ดี อยู่แล้ว เช่นวัฒนธรรม ประเพณี ขนบธรรมเนียมที่ดี เป็นต้น ให้รักษา นักปราชญ์ชาวบ้านไว้ให้ดี เป็นคู่มือในการให้บริหาร อย่างดี ถ้ามีการนำไปปฏิบัติ ใช้ได้ดีมากในการบริหาร อบต.^{๗๔} ปัจจัยด้านหลักธรรมทั้ง ๗ ข้อส่วนมากมีการปฏิบัติ ธรรม ค่อนข้างดี ที่ยังขาดก็คือ เป็นพวกสมาชิก อบต บางส่วน ที่ยังขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ การไม่ดูแลอำนาจ ยังมีส่วนน้อยสถานที่และความเป็นอยู่ในองค์กร ส่วนมากค่อนข้างดี ปัจจุบัน หน่วยงานใน อายากจะยกฐานะเป็นเทศบาล^{๗๕} หลักธรรม เป็นการประชุมในหลักธรรมตามปกติ เพื่อประโยชน์และชีวิตความเป็นอยู่ในองค์กรและ สถานที่ ในองค์กรต้องมีชีวิต ความเป็นอยู่อย่างสร้างสรรค์^{๗๖} การประชุมสมาชิก อบต.ได้ปฏิบัติตาม ระเบียบ กฎเกณฑ์ แต่ ก็ยังมีความเกรงใจ และ ไม่เข้าในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ ดีพอ เพราะติดกับระบบแบบเดิม เช่น ระบบอุปถัมภ์ ใน อบต. โดยเฉพาะข้าราชการประจำ มีความรู้ ในด้านหลักธรรม และมาตรฐานในการปฏิบัติ พอสมควร เพราะ ได้ไปฝึกอบรม และศึกษาดูงานภายนอก^{๗๗} หลักธรรมมะในศาสนาพุทธ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน ได้ทั้งหมด อยู่ที่ผู้นำในท้องถิ่นจะมีความสามารถ และเห็นความสำคัญ ในการนำมาประยุกต์ใช้^{๗๘} ปัจจัยด้านหลักธรรมผู้บริหารและประชาชนทุกหมู่เหล่ายังขาดจิตสำนึกและ

^{๗๓} เรื่องเดียวกัน เจ้าคณะตำบลโคโค อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๔} สัมภาษณ์ ผศ. ดร.สุกิจ ชัยมุสิก, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๑๔ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๕} สัมภาษณ์ ผศ.จิรายุ ทรัพย์สิน, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๖} สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยาอนนันทน์, รองคณะบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๗} สัมภาษณ์ นางสาวสุธามาศ ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตระแสง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๗๘} สัมภาษณ์ ผศ.อรรถวิภา วิริยาภิรมย์, โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖.

บดบาทหน้าที่ของตนเอง ทำให้การพัฒนามีความล่าช้า และผลที่ตามมา ทำให้มีหนี้สินมาก^{๗๙} การไม่บรรลुแก่อำนาจ ควรไม่ใช้นอกรอบ ผู้นำต้องปฏิบัติตามกรอบกฎหมายด้วย^{๘๐} ถ้าผู้บริหาร ไม่ปฏิบัติตาม จะถูกควบคุมและตรวจสอบจากสภา และระเบียบกฎหมายอยู่แล้ว เว้นแต่ผู้บริหารจะหลีกเลี่ยงไปใช้กับดุลพินิจ คือความชอบในการพิจารณา เข้ามาเกี่ยวข้อง ในการเข้าข้างตนเองเป็นต้น องค์กรใด ใช้หลักการที่มี หลักธรรมข้อนี้ในการบริหารก็ทำให้องค์กรนั้นเจริญก้าวหน้ายาก ถ้า อบต. มีความเจริญ ประชากรก็ได้รับความสะดวก เข้าไปมาหาสู่กัน ได้มากขึ้น การไปวัดไปทำบุญทำทาน ไปปฏิบัติธรรมก็สะดวกมากขึ้นเหมือนกัน ถ้าองค์กรประกอบด้วย ผู้บริหาร ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง ไม่เข้าใจสภาพของตนเอง เป็นเรื่องที่น่ากลัว ในทางทฤษฎี การกระจายอำนาจจะส่งผลดี ถ้าผู้ปฏิบัติมีจิตสำนึกที่ดี^{๘๑} ตามแนว อปรีชาธรรม ประชาชนส่วนมากยังมีคุณธรรมไม่เพียงพอ คำนึงถึงแต่ผลประโยชน์ของตนเอง ไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ตนเอง การประชุม มันเป็นเรื่องชีวิต แต่ในสังคมไทยมักจะเกรงใจกัน เพราะเป็นสังคมอุปถัมภ์ ผู้บริหารเมื่อได้รับเลือกตั้งเข้าไป มักจะ ทำตัวอยู่เหนือประชาชน ไม่ใช่ ผู้รับใช้ประชาชน^{๘๒} ยังขาดจิตสำนึก และความรับผิดชอบประชาชนและคนที่สมัครรับเลือกตั้งยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ ของตนเองน้อย ในการประชุม แต่ละคน ไม่พร้อมเพรียงกัน ไม่ว่าง ขาดความสนใจ เงินเดือนกับผลงานไม่สมดุล สมาชิกมีเงินเดือน ๗,๒๐๐ บาท ต่อ คน ต่อเดือน แต่มีการประชุม ๔ ครั้ง ต่อ ปี^{๘๓} ใน อบต. บางแห่ง มีการบริหารเชิงพุทธ เนื่องจากผู้นำมีการ ใช้หลักธรรม และคุณธรรมสูงเช่น อบต. สวายมีระบบธรรมมาภิบาลสูง การดำเนินการใด ๆ มีระบบ มีความรวดเร็ว มีการปฏิบัติตามระเบียบและมีวินัย^{๘๔} คุณภาพ และจริยธรรมต้องมาก่อน ต้องสำรวจ และเป็นกลาง สมาชิก อบต.ทำงานไม่ค่อยตรงต่อเวลา ควร มีจิตสำนึกให้มาก กว่านี้^{๘๕} ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อม ๗ ประการ ผู้ใดปฏิบัติธรรมนี้จะทำให้เกิดความเจริญ ถ้าทางฝ่ายบ้านเมือง ประกอบด้วย การประชุม, ความพร้อมเพรียงกันในการประชุม,การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ,ผู้นำในหน่วยงาน,การไม่ลุ่ต่ออำนาจ,สถานที่และความเป็นอยู่ในองค์กร,ชีวิตความเป็นอยู่ในองค์กร เป็นธรรมที่มีประโยชน์ในการพัฒนาปัจจัยภายใน คือเพิ่มขีดความ

^{๗๙}สัมภาษณ์ นายบุญเจริญ บุรณะ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๘๐}สัมภาษณ์ อาจารย์ณภัค วุฒิวินศา, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๘๑}สัมภาษณ์ อาจารย์นพดล อีรวงศ์, หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๘๒}สัมภาษณ์ อาจารย์ไพวรรณ วรปรีดา, หัวหน้าสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๘๓}สัมภาษณ์ว่าที่ น.ส.สุธามาศ ชุมพล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตระแสง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๘๔}สัมภาษณ์นายขันติ สามพิมพ์, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สวาย อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๘๕}สัมภาษณ์นายประกุล พูนสวัสดิ์, อดีตรองประธานสภา,ผู้ใหญ่บ้านและ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคอคโค อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

สามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ^{๘๖} การนำหลักการบริหารนิยธรรม ๗ มาใช้กับการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักธรรมที่นำมาใช้ให้เกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งเป็นการนำความเจริญมาสู่หมู่คณะ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรักผิดชอบต่อส่วนรวม การเคารพกฎกติกาของส่วนรวมซึ่งเป็นธรรมที่ใช้ในการปกครอง ป้องกันไม่ให้เกิดความเสื่อมในหมู่คณะ เป็นหลักธรรมที่ใช้สำหรับผู้นำ ผู้บริหารบ้านเมือง รวมทั้งสามารถนำมาใช้กับการบริหารงานในส่วนท้องถิ่นได้ เช่น การประชุม โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยพร้อมเพรียงกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นจะเกิดขึ้นในชุมชน การไม่ละเมิดต่อกฎระเบียบ ซึ่งผู้นำองค์กรต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษากฎต้องบัญญัติขึ้นมา การไม่ข่มเหงผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ลุแก่อำนาจกล่าวคือไม่ใช้อำนาจในทางที่ผิด เพราะตนมีอำนาจเหนือกว่า ไม่ทำตามอำเภอใจ หรือปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย หากนำหลักธรรมดังกล่าวมาใช้ก็จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จในการกระจายอำนาจ สู้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

การกระจายอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย นั้น เป็นการแก้ไขความล่าช้าในการดำเนินงานของภาครัฐ เนื่องจากประชากรในประเทศมีมากมาย หากรัฐบาลเป็นศูนย์กลางเพียงแห่งเดียว ย่อมทำให้การดำเนินงานในการจัดสรรประโยชน์แก่สาธารณะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น จึงเกิดการถ่ายเทอำนาจในทางการปกครองให้ไปอยู่ที่องค์กรภายนอกโดยให้อำนาจในการตัดสินใจในกิจการที่เป็นสาธารณะ แต่การกระจายอำนาจนั้นไม่ได้กระจายไปอยู่ที่ผู้ใดผู้หนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการกระจายการตัดสินใจไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงสิทธิหน้าที่พร้อมกับการเรียนรู้ในการบริหารและการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเมื่อประชาชนเข้าใจหลักการกระจายอำนาจแล้วก็จะก่อให้เกิดประโยชน์มากมายทั้งด้านการบริการสาธารณะที่ดี ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น สร้างความเข้มแข็งในชุมชนก่อให้เกิดความใกล้ชิดกับคนในชุมชนโดยผ่านกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างท้องถิ่นกับประชาชนนอกจากนั้น การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังสามารถตอบสนองความต้องการและปัญหาของชุมชนได้ เราจะเห็นได้ว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากมายที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายระบบงานของรัฐบาล การสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้ขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการแก้ไขปัญหามาให้แก่ประชาชนอย่างทันทั่วทั้งรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าถึงระบอบประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสเลือกผู้บริหารท้องถิ่น ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับชุมชน สร้างการยอมรับในชุมชน และเปิดโอกาสในการตรวจสอบและเกิดการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐศูนย์กลางกับภาครัฐนอกศูนย์กลาง^{๘๗} ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จได้ แต่จะส่งผลที่มากน้อยเพียงใดก็จะต้องใช้ข้อค้นพบในเชิงปริมาณเพื่อตรวจสอบดูว่าแต่ละ

^{๘๖} สัมภาษณ์ อาจารย์อัญญา มธุระธา, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๘๗} สัมภาษณ์ อาจารย์วัชรโรบล ช่างชิง, ประธานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครราชสีมา, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

ปัจจัยที่ส่งผลนั้นแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งการพิจารณาการประชุม จะส่งผลให้เกิดการสื่อสารความ และให้เกิดการรับรู้เข้าใจที่ตรงกัน แต่ความพร้อมเพรียงในการประชุม นั้น จะส่งผลให้เกิดการ ความสนใจมากหรือนั้น วัดยาก ซึ่งการมาประชุมพร้อมเพียงหรือมาประชุมแต่ไม่ได้สนใจใน เนื้อหาการประชุม เช่น เล่นเกมส์ เล่น internet line ก็จะมีส่งผลให้เกิดความล้มเหลวในการ นำไปปฏิบัติได้เพราะไม่เกิดการรับรู้และเข้าใจที่ตรงกัน ส่วนการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายเกิดการยอมรับและปฏิบัติตาม ผู้นำในหน่วยงานจะส่งผลต่อการ กำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน และการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การ ไม่ลุดต่ออำนาจ จะส่งผลต่อหลักคุณธรรมของผู้นำ การปฏิบัติยึดหลักนิติธรรม มีความถูกต้อง ตามกฎหมาย สถานที่และความเป็นอยู่ในองค์กร ชีวิตความเป็นอยู่ในองค์กร น่าจะส่งผลน้อย (คับที่อยู่ได้ แต่คับใจอยู่ยาก) แต่หากพิจารณาชีวิตความเป็นอยู่ในองค์กรในเรื่อง การร่วมมือ ร่วมใจในการทำงาน องค์กรไม่มีความขัดแย้งระหว่างบุคลากร ก็จะมีส่งผลให้เกิดการทำงานเป็น ทีม งานก็จะสำเร็จบรรลุเป้าหมาย รวมทั้งทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ กระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ซึ่งแต่ละทฤษฎีจะเป็นการพิสูจน์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่แต่อาจจะไม่เหมาะสมเมื่อ สภาพพื้นที่ที่ก่อให้เกิดสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน^{๘๘}

สรุป การวิเคราะห์ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักพุทธธรรมและ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นของไทย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ที่ ๒ ตอนที่ ๒

ปัจจัยอีกด้านหนึ่งคือหลักธรรมด้านอธิปไตยธรรม ๗ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีหรือองค์กรใดได้นำหลักธรรมข้อนี้ไปใช้ องค์กรนั้นจะพบแต่ความเจริญ และผู้บริหารผู้ปฏิบัติงานตลอดจนประชาชนมีแต่ความสุข เพราะเป็นหลักธรรมที่มีแนวทางไว้เป็นข้อปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

๔) การวิเคราะห์ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ตอนที่ ๒

ปัจจัยที่สำคัญในการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจะสำเร็จ ได้นั้น ชุมชน ต่าง ๆ ควร มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกันหรือมีผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม ถ้ามี การกระจายอำนาจมากมากขึ้นจะทำให้พวกเขามีส่วนร่วมมากขึ้น แต่ความรู้ของประชาชน อาจ มีน้อยทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการพัฒนา ในอนาคต ก็มีมากขึ้น เช่นในรุ่นที่ ๑ ทางสมาชิก อบต.ได้เข้า ไป ศึกษาเรียนมากขึ้น อบต. ในจังหวัดสุรินทร์ ได้รับรางวัลดีเด่น แสดงว่ามีความสามารถ ถ้าพูดถึง การแข่งขัน เข้ามาบริหาร ปรากฏว่า มีประชาชน เข้ามาแข่งขันสูงมาก ซึ่ง อาจมีผลถึงความ ขัดแย้งกันมากขึ้น ด้วย มีการใช้เงินในการแข่งขันสูงมาก อาจพูดได้ว่าคาดจิตสำนึก เช่น การตั้ง

^{๘๘} สัมภาษณ์ อาจารย์พิมพ์จี บรรจงปรุ, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

โรงเรียนรับเลี้ยงเด็ก ทำให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสไป ทำมาเลี้ยงชีพ และโรงเรียนก็มีโอกาสได้พาเด็กไปเยี่ยม คนชรา ญาติที่บ้านพัก เกิดความอบอุ่นมากขึ้น^{๘๙}

ปัจจัยด้านกฎหมายมีแนวทางที่ชัดเจนขึ้น เป็นผลจากรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จ ที่เป้าหมายอยู่ที่จะทำให้ประชาชนเกิดการปกครองตนเอง หรือประชาชนเกิดการคิดได้เอง พึ่งตนเอง ซึ่งส่งผลให้ระบบราชการยังคิดให้และเป็นผู้นำอยู่ ระบบราชการให้ความสำคัญกับการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง โดยอ้างเหตุผลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ^{๙๐} โดยหลักการ รัฐธรรมนูญมันดีอยู่แล้ว แต่ผู้ปฏิบัติมีปัญหา ขบวนการบริหารภายในยังมีปัญหาดังแต่มีกฎหมายนี้นำไปใช้ หมู่บ้านที่เคยเข้มแข็ง กลับอ่อนแอ ถ้ามีพื้นที่ที่เคยมีความสามัคคี กลับแตกแยก ตาม พรบ. นี้ ดูเหมือนประเทศจะมีความมั่นคง แต่โรงเรียนถูกยุบ ไม่แน่ใจ ลองพิจารณาคอนอยู่ในโครงสร้างกลับเข้มแข็ง แต่ ประชาชนกลับอ่อนแอ^{๙๑} ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์สำคัญของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นในปัจจุบัน : ประเด็นปัญหาจากผลรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ซึ่งได้บัญญัติให้ความสำคัญเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น อันนำไปสู่การออกพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญที่ทำให้เกิดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นครั้งใหญ่ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐส่วนกลาง ภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เนื่องจากรัฐส่วนกลางต้องถ่ายโอนภารกิจบางประการที่เห็นว่าท้องถิ่นควรดำเนินการไปให้ท้องถิ่น ขณะเดียวกัน ก็มีการเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาหรือคำถามจากสาธารณะในเรื่องการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารการปกครองมากขึ้น ใน ๒ ประการใหญ่ได้แก่ ๑. ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง และบทบาทหน้าที่ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ๒. .ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น^{๙๒} สภาพทั่วไปทำให้ประชาชนอยู่ดี กินดี ในอนาคต น่าจะดีขึ้น แต่ ต้องใช้เวลา^{๙๓}

^{๘๙} สัมภาษณ์ ผศ.จิรายุ ทรัพย์สิน, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๙๐} สัมภาษณ์ อาจารย์พิมพ์พจี บรรจงปรุ, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๙๑} สัมภาษณ์ ผศ. (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๑๔ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๙๒} พบสุข ชำของ, การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น, คณะทำงานเครือข่ายวิชาการเพื่อการปฏิรูปรวบรวมและเรียบเรียงประเด็น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.odloc.org/wp-content/uploads/๒๐๑๓/๐๙/๘km_๐๐๑.pdf [๖ ธ.ค.๒๕๕๖]. หน้า ๑-๓

^{๙๓} สัมภาษณ์ ผศ.พัชรินทร์ วิทยาอนกนันท์, รองคณะบดีและที่ปรึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖.

หลักการดีในการกระจายอำนาจ แต่ควรสร้างจิตสำนึก ด้านจริยธรรม ด้านการศึกษา นโยบายจากผู้บริหารระดับสูงต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองให้การศึกษากับประชาชนให้มาก ประชาชนต้องมีจิตสำนึก การจะทำให้การกระจายอำนาจมีผลสำเร็จบริบูรณ์ ต้องมีทิศทาง การพัฒนาอย่างชัดเจนและมีรูปธรรมยิ่งขึ้น^{๙๔} การกระจายอำนาจเป็นหลักการที่ดีแต่ยังไม่ค่อยดีนักยังเป็นแบบเดิม ๆ อยู่ แต่ก็ยังดีกว่าไม่มีเลย^{๙๕} สภาพทั่วไปของการกระจายอำนาจ มีหลักการดี แต่ในบางเรื่อง ในการกระจายอำนาจ มีปัจจัยย่อย ที่ไม่ครบองค์ประกอบ ของมัน เช่นให้เครื่องมือ แต่ไม่ได้ให้ คน มาดูแล และงบประมาณ ด้วย

ปัจจัยด้านงบประมาณ เจตนารมณ์ในการถ่ายโอนมาเพื่ออะไร สิ่งเหล่านั้นมีความสมดุล และเพียงพอหรือไม่ เช่นงบประมาณ บุคลากร เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นขั้นตอน และวิธีการสื่อสารกับท้องถิ่น บางเรื่อง บางราว ท้องถิ่นไม่เข้าใจและ ไม่มีความรู้เพียงพอ สตง. จึงเรียกเก็บเงินคืนเนื่องจากระเบียบ ไม่ชัดเจน ทั้งที่ได้ใช้ไปแล้ว^{๙๖} อยากให้ใช้งบประมาณเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ไม่ใช้งบไปในทางเอาใจผู้อุปถัมภ์ ใช้ตามความจำเป็นจริง ๆ ของประชาชน ข้าราชการต้องไปทำงานตรงต่อเวลา^{๙๗} การบริหารงาน อิงแอบและเอาการเมืองระดับประเทศ มาครอบงำมากเกินไป เองบ อบต. แต่เวลาแจก ให้นักการเมืองมาแจกแทน การเลือกตั้ง ถ้าเงินไม่มากไม่เป็น เป็นแถบทุก อบต.^{๙๘}

งบประมาณ มีมาก แต่การจัดสรรอาจไปไม่ถึงทุกหมู่บ้าน เช่นการนำเงินไปท่องเที่ยว จัดทัวร์ ต่าง ๆ มีโบนัสสมากเกินไปการบริหารการเงิน ไปพัฒนาท้องถิ่น อาจมีการฮั้วกัน ได้^{๙๙} สังคม มีการแบ่งเป็นก๊ก เป็นกลุ่ม เป็นก้อน เลือกปฏิบัติในการกระจายงบประมาณ เป็นต้นควรมีการกระจายอำนาจให้ ระดับภูมิภาคมากขึ้น ไม่ใช่หน่วยอำเภอ มีหน้าที่ไปเปิดงาน โอท็อป และการเลือกตั้ง

ผู้บริหารสูงสุดควรเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาและแก้ไขให้ถูกจุดถ้าแก้ผิดก็เหมือนก็เท่ากับใส่ยาพิษ^{๑๐๐} ทำให้ความเจริญ เข้าสู่หมู่บ้านเร็วขึ้น มีการเปลี่ยนแปลง ไปในทางที่ดี และทำให้องค์กรมีเอกภาพ ดีกว่าเก่า เพราะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

^{๙๔}สัมภาษณ์ อาจารย์ไพวรรณ วรปรีดา, หัวหน้าสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๙๕}สัมภาษณ์พระครูปิยะธรรมกิตติ, เจ้าคณะตำบลค้อโค อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๙๖}สัมภาษณ์ นายขันติ สามพิมพ์, รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สวาย อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๙๗}สัมภาษณ์นายประกุล พูนสวัสดิ์, อติตรองประธานสภา,ผู้ใหญ่บ้านและ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลค้อโค อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๙๘}สัมภาษณ์ นายไกรวุฒิ ศรีสุวรรณพงศ์, อติตนาถองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านแพ อำเภอกุเมือง จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๙๙}สัมภาษณ์ อ.ณภัค วุฒิธันสา, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๐๐}สัมภาษณ์ อาจารย์ณพพล อีรวงศ์, หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

จุดอ่อน การกระจายอำนาจ คือ การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายนอก ไม่ราบรื่น ยังไม่รู้ขั้นตอนและบทบาทหน้าที่ ในภาพรวมมีการร่วมมือร่วมใจระดมทุนที่เกี่ยวข้อ ดีขึ้น ดีกว่าเดิมที่ไม่เคยมีมาก่อน^{๑๐๑} ผลสำเร็จในการกระจายอำนาจยังมีน้อยมาก ทำไมต้องใช้เงินนำร่องเพื่อให้ได้มาซึ่ง อำนาจ และในบางเรื่องเพียงใช้จิตสำนึกก็เพียงพอในการดำเนินการและพัฒนา สิ่งใด ๆ ก็สำเร็จเหมือนกัน^{๑๐๒} ในภาพรวม น่าจะดีขึ้น แต่การเข้าไปสู่ตำแหน่งถ้าไม่ใช้เงินจะเป็นการดี แต่ในความเป็นจริงแล้ว ช่วง การหาเสียงมีการใช้เงินมาก ถึงหลักพัน ต่อรายหัว แต่ค่าตอบแทนเพียง ๒ หมื่นบาทต่อเดือน นับเป็นการลงทุนในการเลือกตั้งที่สูงมาก งานประกวดราคา การยื่นซองรับเหมาก่อสร้าง ตอนนี้มีมูลค่าสูงมากตั้ง ๓๐-๔๐ % เพราะอะไร แม้แต่การย้ายปลัด ต้องใช้เงิน และการสอบคัดเลือกข้าราชการก็ใช้เงินและมีการวิ่งเต้น^{๑๐๓} ทำให้องค์กรระดับล่างและประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารเร็วขึ้นการกระจายอำนาจ ทำให้พื้นที่แคบลง ง่ายต่อการพัฒนาและ ควบคุมดูแล อย่างทั่วถึง ทำให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลือทันทีที่มีการตรวจสอบ จาก สมาชิก อบต. และ สตง. , ปปช. ประจำจังหวัด ทำให้มีการ ลดการคอร์รัปชัน^{๑๐๔} และ องค์กรใดก็ตามที่ ใช้หลักการที่มีหลักธรรมในการบริหารก็ ทำให้องค์กรนั้นเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นถ้า อบต. เจริญ ประชากรก็ได้รับความสะดวก เข้าไปมาหาสู่กันได้มากขึ้น การไปวัดไปทำบุญทำทาน ไปปฏิบัติธรรมก็สะดวกมากขึ้นเหมือนกัน ถ้าองค์กรประกอบด้วย ผู้บริหาร ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง ไม่เข้าใจสภาพของตนเอง เป็นเรื่องที่น่ากลัว การไม่ดูแลอำนาจ ถ้าผู้บริหาร ไม่ปฏิบัติตาม จะถูกควบคุมและตรวจสอบจากสภา และระเบียบกฎหมายอยู่แล้ว เว้นแต่ผู้บริหารจะหลีกเลี่ยงไปใช้กับดุลพินิจ คือความชอบในการพิจารณา เข้ามาเกี่ยวข้อง ในการเข้าข้างตนเอง เป็นต้น^{๑๐๕}

ปัจจัยด้านกฎระเบียบ การกระจายอำนาจจะส่งผลดี ถ้าผู้ปฏิบัติมีจิตสำนึกที่ดี^{๑๐๖} ข้อดีและข้อเสียโดยทั่วไป ส่วนมากมาจากด้านบ้นที่กำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ บางเรื่องถูกถ่ายโอนมาทั้ง ๆ ที่ไม่มีบุคลากรและงบประมาณรองรับ กับ อุปสรรค นั้น ประชาชน เป็นจำนวนมาก ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของตนเองและขาดการศึกษา^{๑๐๗} トラบใดที่ผู้นำหรือ ผู้บริหารในองค์กร มีใจในการพัฒนาอย่างแท้จริง โดยไม่หวังผลประโยชน์ องค์กรนั้นก็เจริญขึ้นอย่างแน่นอน แต่ถ้าทำในสิ่งที่ตรงกันข้าม และหวังผลตอบแทนมากกว่าการเสียสละ องค์กรนั้นก็

^{๑๐๑} สัมภาษณ์นายสิงหล บวชระโทก, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖

^{๑๐๒} สัมภาษณ์ นายบุญเจริญ บุรณะ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

^{๑๐๓} สัมภาษณ์ นายกฤษณะ ตระกูลแก้วคำ, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๐๔} สัมภาษณ์ นายพรเพ็ชร พรเทพ, อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตระแสง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๐๕} สัมภาษณ์ อาจารย์นพดล อีรวงศ์, หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๐๖} สัมภาษณ์ อาจารย์นพดล อีรวงศ์, อ่างแล้ว

^{๑๐๗} สัมภาษณ์ นายขันติ สามพิมพ์ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖.

เสื่อมลง^{๑๐๘} การปกครองท้องถิ่น เป็นแหล่งสร้างความสามัคคี ในท้องถิ่น จึงเป็นปัจจัย อันดับต้น ๆ ของระบอบประชาธิปไตย ที่แท้จริง ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น คือการเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้ออกความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการประชุมตัดสินใจ ดังนั้น หัวใจของการบริหารประเทศจึงอยู่ที่ส่วนกลาง คือต้องฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในประเทศ จึงจะกำหนดให้การปกครองท้องถิ่นทุกระดับมีโครงสร้างการบริหารและมีอำนาจหน้าที่ เหมือนกัน ซึ่งก็หมายถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นที่แท้จริง และตรงเป้าหมายของท้องถิ่นไทย^{๑๐๙}

ปัจจัยด้านเชิงปรัชญา องค์การปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบนิติบุคคล เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาและการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นธรรมและยั่งยืน ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จ คือการใช้หลักการแนวความคิดเชิงปรัชญา เข้าไปบริหาร ถ้าใช้ทฤษฎี หรือแนวคิด ทางด้านรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ มากจะปนเปื้อน ไปกับประชาชน เพราะ แนวคิดพวกนี้ เป็นแนวคิดที่ยังไม่มีเครื่องชี้วัดว่า อันไหนดีที่สุดและแย่ที่สุด เพราะตั้งกฎกติกาหรือสร้างขึ้นมาจากตาม ความคิด และกิเลสและพฤติกรรมของคน อุต. เป็นองค์กรคู่ เพราะตัวผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง ข้าราชการประจำเป็นกลไกหนึ่งหรือ เครื่องมือ ของฝ่ายการเมือง กล่าวคือ ผู้สั่งคือ นายก ผู้ถูกสั่งคือ ข้าราชการประจำ ผลที่ตามมา อาจทำให้เกิดความขัดแย้งในทางกฎหมาย กฎระเบียบถ้าผู้นำทางการเมือง สั่งการมาระดับล่าง ต้องไปดูข้อกฎหมายและกฎระเบียบ ต่าง ๆ ว่ามีความชัดเจน หรือกำหนดไว้เป็นอย่างไร มีจุดอ่อน จุดแข็ง มีช่องว่างอย่างไร การบริหารในองค์กรท้องถิ่นชุ่มเสียงต่อ การกระทำความผิดกฎหมาย ที่มีอยู่ การเป็นผู้ปกครองที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนต้องไม่มีคำว่า ชื้อเสียงเข้ามา จึงจะได้ใจจากประชน ถ้ามีการซื้อเสียงเข้ามา แสดงว่าผู้ปกครอง หรือผู้บริหารไม่มีความเข้าใจในปรัชญาในการบริหาร เช่น มีความเข้าใจในพระบรมราโชวาทของในหลวง หรือ ไม่ เช่น เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการกระจายอำนาจ ต้องลดขั้นตอนในทางปฏิบัติใน การกระจายอำนาจส่วนกลาง เพื่อลดความผิดพลาด เช่น นโยบายของรัฐด้านต่าง ๆ ถึงระดับล่าง ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ของท้องถิ่นแต่ละแห่ง งบประมาณที่รัฐจัดให้ต้องสอดคล้องกับความต้องการกับท้องถิ่น ชุมชนต้องการอะไรต้องทำให้ได้ตามวัตถุประสงค์แต่ในความเป็นจริงทำได้หรือไม่แล้วแต่พฤติกรรม ของ ผู้บริหารแต่ละท้องถิ่นคนที่อาสาเข้ามาถ้าทำถ้าคิดตามที่พูดไว้หรือไม่อย่างไร ความสะดวก ความสบาย รวดเร็ว ที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้รับก็คือผลที่พิสูจน์ว่าความสำเร็จในการกระจายอำนาจ ไปสู่ถึงท้องถิ่น นี่เป็น บริบท ที่ยอมรับ

ปัจจัยในด้านการศึกษา ให้การศึกษา เพื่อเข้าใจในสิทธิและหน้าที่กฎหมาย กฎระเบียบ เป็นต้น เพื่อลด การขายสิทธิ ขายเสียง และ ลดการใช้อำนาจเกินขอบเขต การใช้วาทะ ครองงำ กฎข้อ ส่วนปัจจัยในทางพุทธศาสนา ต้องใช้พุทธศานานำการเมือง การปกครอง อย่าง

^{๑๐๘} สัมภาษณ์พระครูปิยะธรรมกิตติ์, เจ้าคณะตำบลคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

^{๑๐๙} สัมภาษณ์ นายอำพร มารมย์, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖.

ใช้รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์นำ ต้องตีความให้เข้ากับธรรมบท ควรยึดหลักจารีต ประเพณีที่ดั้งเดิม เช่น โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เป็นแนวทางและนำมาปฏิบัติอย่าไปสร้างวัฒนธรรมในทางลบ เช่น เงินไม่มากไม่เป็น ตัวปัญหาของประชาชน คือ ใช้วัตถุนำ ใช้เงินนอกระบบ วิ่งเต้นในสังคมแบบอุปถัมภ์ ถ้าทุกคนทำหน้าที่ตนเอง และเคารพในสิทธิ ของผู้อื่น จึงจะนำสันติสุข และความร่มเย็นมาสู่ ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้ที่ว่าจุดสมดุลขององค์กร คำว่า “บวร” คือบ้าน วัด โรงเรียนและต้องถามผู้บริหารว่า เข้าใจในสังคหวัตถุธรรม หรือไม่อย่างไร^{๑๑๐} **ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดนักวิชาการ คำว่า“บวร”** คือ การก่อให้เกิดกระบวนการประชาสังคม “บวร” คือการนำเอารูปแบบและแนวคิด การพัฒนา แบบ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มุ่งพยายามที่จะนำเอา องค์กร และ/หรือ สถาบันหลักในชุมชนท้องถิ่นมาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนา อันได้แก่ การนำเอาสถาบันที่สำคัญในชุมชน ๓ สถาบันได้แก่ ๑.สถาบันการปกครอง (บ = บ้าน) ๒.สถาบันศาสนา (ว = วัด) ๓. และ สถาบันการศึกษา (ร = โรงเรียน) ผนึกกำลังจัดตั้งเป็นองค์กรที่เรียกว่า “มนตรี บวร” เพื่อนำมารองรับและดำเนินการต่างๆ ตามนโยบายของทางราชการ (สุรียน จันทนกุล, ๒๕๓๗) ฉะนั้น คำว่า “บวร” จึงเป็นคำย่อโดยการนำเอาพยัญชนะต้นของคำว่าบ้าน วัดโรงเรียน มาบัญญัติเป็นคำใหม่คือ ซึ่งมีองค์ประกอบของ “บวร” (ธนพรรณ ธาณี, ๒๕๕๕, น.๖) ดังต่อไปนี้

๑. สถาบันการปกครอง (บ้าน) ซึ่งประกอบไปด้วยกำนันผู้ใหญ่บ้านคณะกรรมการหมู่บ้าน อบต. สาธารณสุขตำบลเกษตรตำบล เป็นต้น รวมทั้งระบบกลไกในการบริหารที่มาจากรัฐ ในรูปอื่นๆ ด้วย

๒. สถาบันศาสนา (วัด) ประกอบด้วย เจ้าอาวาสพระภิกษุสามเณรอุบาสกอุบาสิกา และกลุ่มหรือชมรมทางศาสนาซึ่งในความหมายในเชิงกว้าง อาจจะหมายรวมถึง องค์กรหรือ หรือ สถาบันทางศาสนาต่างๆ ในชุมชนนั้นๆ ด้วย

๓. สถาบันการศึกษา (โรงเรียน) ประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ คณะครู นักวิชาการ และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ทั้งในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และ องค์กรทางการศึกษาอื่นๆ ด้วย^{๑๑๑}

ประชาสังคมแบบ “บวร” จึงหมายถึง การนำเอา สถาบันหลักในชุมชนมาเป็นกลไกในการพัฒนาและสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการพัฒนาตัดสินใจ แก้ปัญหาตนเอง และ ชุมชน กำหนดแผนแม่บทชุมชนด้วยการร่วมกันคิด สร้าง และบริหารจัดการชุมชนของคนในท้องถิ่นที่ร่วมกันเป็นเจ้าของ. ปิยะวาท การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน จริงใจ จึงจะเรียกว่า เข้ากับระบบธรรมมาภิบาล หรือ Good governance ผลที่ตามมา ถ้าผู้บริหารเข้าใจในสังคหวัตถุธรรม องค์กรก็จะไปได้ (จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ขยายความ สังคหวัตถุ แปลว่า ธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งการสงเคราะห์กัน, ธรรมเป็นเครื่องยึด

^{๑๑๐}สัมภาษณ์ อาจารย์ ด.ต.สำราญ รอดวิมุต, นักปราชญ์ เชี่ยวชาญด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และสาขาพุทธศาสตร์, ๒๘ กันยายน ๒๕๕๖.

^{๑๑๑}มนตรี ,ขยายความตามแนวคิด คำว่า“บวร” , [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://blctoday.org/> ๒๐๑๒/๐๕/๑๓/ประชาสังคม-บวร [๒๒ ธ.ค. ๒๕๕๖]

เหนียวน้ำใจกัน หมายถึง หลักการครองใจคน, หลักยึดเหนียวใจกันไว้, วิธีทำให้คนรัก, หลักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นเครื่องประสานใจและเหนียวรั้งใจคนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ และทำให้อยู่กันด้วยความรักความปรารถนาดีต่อกัน เหมือนลิ่มสลักกรที่ตรึงตัวรถไว้มิให้ชิ้นส่วนกระจัดไป ทำให้รถแล่นไปได้ตามที่ต้องการสังคหวัตถุมีสี่ประการ คือ

ทาน การให้ การเสียสละ การแบ่งปันเพื่อประโยชน์แก่คนอื่น ช่วยปลูกฝังให้เป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัว แบ่งปันกัน (แบ่งปันไปมา)

ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เหมาะกับกาลเทศะ พูดดีต่อกัน (พูดจาจับใจ)

๑. อุตถจริยา ช่วยเหลือกัน (ช่วยกิกกันไป)

๒. สมานัตตา การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ โดยประพฤติตัวให้มีความเสมอต้นเสมอปลาย วางตัวดีต่อกัน (นิสัยเป็นกันเอง)

การบริหารในองค์กรต้องถื่นชุ่มเสียงต่อการกระทำคามผิดกฎหมายที่มีอยู่การเป็นผู้ปกครองที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนต้องไม่มีคำว่า ซื่อเสียงเข้ามา จึงจะได้ใจจากประชาชน ถ้ามีการซื่อเสียงเข้ามา แสดงว่าผู้ปกครอง หรือผู้บริหารไม่มีความเข้าใจในปรัชญาในการบริหาร เช่น มีความเข้าใจในพระบรมราโชวาทของในหลวงหรือไม่ เช่น “เข้าใจเข้าถึงพัฒนา” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดจากการสัมภาษณ์อาจารย์ ด.ต.สำราญ รอดวิมุต ข้างต้น

การหาค่าความถี่จากผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ ๔.๑๖ การหาค่าความถี่จากข้อมูลการสัมภาษณ์การวิเคราะห์ ส่วนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย

ข้อ ที่	องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ปริมาณ		
		ความถี่	คนที่	ร้อยละ
๑	ด้านกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ	๑๖	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๔,๑๕,๑๖	๒๗.๑๒
๒	ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ	๑๓	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๑๑,๑๓,๑๔,๑๕,๑๗,๑๘,	๒๒.๐๓
๓	ด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง	๑๔	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๑๑,๑๓,๑๕,๑๔,๑๗,๑๘,๑๙,๒๐	๒๓.๗๓
๔	ด้านบุคคล เครื่องมือ อื่นๆ	๑๖	๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๑๑,๑๓,๑๔,๑๕,๑๗,๑๘,๒๐, ๒๑,๒๒,๒๓,๒๔,๒๕,๒๗	๒๗.๑๒
	รวม			๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่ากลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ได้เน้นมากที่สุด ข้อที่ ๑ มีค่าความถี่เท่ากับ ๑๖ ในด้านกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ และ ข้อที่ ๔ มีค่าความถี่เท่ากับ ๑๖ ด้านบุคคล เคื่องมือ อื่น ๆ ซึ่งมีความถี่มากที่สุด เช่นกล่าวว่า กฎหมาย ตาม พ.ร.บ. การกระจายอำนาจ ยัง กระจายไม่เต็มที่ บางประเด็นยังไม่ชัดเจน และไม่เอื้อต่อหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจที่มีเงื่อนไข เพราะมีคณะกรรมการกระจายอำนาจ ระดับจังหวัด ที่คอยออกระเบียบ พ.ร.บ. การกระจายอำนาจ มีเงื่อนไขชัดเจน แต่ ความเป็นจริง ไม่เป็นไปตามนั้น ในเบื้องต้น ควรติดตามอย่างใกล้ชิด หากเห็นข้อบกพร่องและปัญหาใด ๆ ก็สามารถช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้ง ส่วนข้อที่ ๔ การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ต้องมีความเข้มแข็ง ทั้งในแง่การศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจที่ดีในท้องถิ่น และการมีระบบสาธารณูปโภคที่ดี จะเป็นผลให้การกระจายอำนาจสู่องค์กรทำได้อย่างทั่วถึงประชาชนในหลายๆ พื้นที่ยังมีชีวิตความเป็นอยู่ ยังยากจน และ ขาดการศึกษา พื้นที่ที่มีผลต่อการกระจายอำนาจ เหมือนกัน เพราะ ผลเกิดจากการบริหารและความช่วยเหลือจากหน่วยเหนือไม่เต็มที่ ทำให้ชาวบ้านรู้สึกเกิดความไม่มั่นใจ และไม่เป็นที่ธรรม เพราะเกิดจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ส่วนข้อที่ ต่ำสุดข้อที่ ๒ องค์ประกอบในการเมืองและนโยบายของรัฐ มีค่าความถี่เท่ากับ ๑๓ การบริหารของ อบท. ยังไม่เป็นเอกเทศ ต้องดูรอบข้างด้วยส่วนมากยังผูกมัดกับนักการเมืองระดับประเทศ ส่วนมากผู้นำในท้องถิ่นจะผูกพันกับนักการเมืองระดับประเทศ ฟังฟังอิงแอบซึ่งกันและกัน ไม่ค่อยเป็นอิสระมากนักเช่นตัวอย่างนโยบายของไทยเข้มแข็ง รัฐบาลกำหนดนโยบาย แต่ให้ องค์กรท้องถิ่น เสนอไปขอ โดยที่รัฐบาลควบคุมอยู่รัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณตามที่แถลงนโยบายหรือไม่ รัฐบาลมีความจริงใจหรือไม่การกระจายอำนาจยังไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ ทำให้การบริหารการจัดการ ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ นโยบายรัฐต้องชัดเจน มีความจริงใจเป็นต้น

ตารางที่ ๔.๑๗ การหาค่าความถี่จากข้อมูลการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อที่	ปัจจัย/ตัวบ่งชี้	ปริมาณ		
		ความถี่	คนที่	ร้อยละ
๑	ด้านการประชุม	๑๕	๒๕,๒๔,๔,๑๕,๑๗,๒๓,๑๔,๑๓,๒๒,๒,๑๑,๑๙,๒๖,๓,๒๗,	๑๗.๖๕
๒	ด้านความพร้อมเพรียงกันในการประชุม	๑๐	๒๔,๑๕,๒,๒๓,๑๔,๒๒,๑๑,๑๙,๒๖,๒๗	๑๑.๗๖
๓	ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ	๑๒	๒๕,๑๕,๒,๑๗,๒๓,๑๔,๑๓,๒๒,๑๑,๑๙,๓,๒๗,	๑๔.๑๑
๔	ด้านผู้นำในหน่วยงาน	๙	๔,๑๕,๒,๑๗,๒๓,๑๓,๑๑,๑๙,๒๖	๑๐.๕๙
๕	ด้านการไม่ลู่ต่ออำนาจ	๑๓	๒๕,๒๔,๔,๑๕,๑๗,๒๓,๑๔,๑๓,๒,๑๑,๑๙,๓,๒๗,	๑๕.๓๐
๖	ด้านสถานที่และความเป็นอยู่ในองค์กร	๑๕	๒๕,๔,๒,๑๗,๒๓,๑๔,๑๓,๒๒,๑๑,๑๙,๒๖,๓,๒๗,๑๕,๑๗	๑๗.๖๕
๗	ด้านชีวิตความเป็นอยู่ในองค์กร	๑๑	๒๔,๔,๑๕,๑๗,๑๓,๒๒,๑๑,๑๙,๒๖,๒๗,๑๔	๑๒.๙๔
	รวม			๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่ากลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยพบว่ากลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะจากนำหลักธรรม ตามแนวหลักอภิธานิธรรม ๗ มาใช้ในการบริหาร โดยทั่วไปให้ความสำคัญทุกข้อและข้อเสนอแนะเช่น หลักอภิธานิธรรม การบูชาเจตีย์ คือ ผู้บริหาร อบต. ต้องไม่ไปเปลี่ยน ของในชุมชนที่ดี อยู่แล้ว เช่นวัฒนธรรม ประเพณี วัฒนธรรมนิยมที่ดี เป็นต้น ให้รักษา นักปราชญ์ ชาวบ้านไว้ให้ดีหลักธรรม เป็นการประชุมในหลักธรรมตามปกติ เพื่อประโยชน์และชีวิตความเป็นอยู่ในองค์กรและ สถานที่ ในองค์กรต้องมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างสร้างสรรค์ใน อบต. บางแห่ง มีการบริหารเชิงพุทธ เนื่องจากผู้นำมีการ ใช้หลักธรรม และคุณธรรมสูงเช่น อบต. สวายมีระบบธรรมมาภิบาลสูง การดำเนินการใด ๆ มีระบบ มีความรวดเร็ว มีการปฏิบัติตามระเบียบและมีวินัยธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อม ๗ ประการ ผู้ใดปฏิบัติธรรมนี้จะทำให้เกิดความเจริญ ถ้าทางฝ่ายบ้านเมือง ประกอบด้วย การประชุม ความพร้อมเพรียงกันในการประชุม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ผู้นำในหน่วยงาน การไม่ลู่ต่ออำนาจ สถานที่และความเป็นอยู่ในองค์กรชีวิตความเป็นอยู่ในองค์กร เป็นธรรมที่มีประโยชน์ในการพัฒนาปัจจัยภายใน คือเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ เป็นต้นเมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยข้อที่ ๑ ด้านการประชุมคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๕ และข้อที่ ๖ ด้านสถานที่และความเป็นอยู่ในองค์กร มีความถี่สูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๕ ส่วนข้อที่ ๔ ปัจจัยด้านผู้นำในหน่วยงานมีค่าความถี่ต่ำสุดคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๙

สรุป การวิจัย

หลังจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจน เอกสารจากหน่วยงานต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการวิจัยโดยใช้ข้อมูลจากเครื่องมือต่าง ๆ เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์และข้อมูลจากเอกสารตลอดผลจากสถิติและข้อมูลเชิงยืนยัน ผลการศึกษา สรุปส่วนในภาพรวมที่มีสาระและประเด็นที่สำคัญที่มีผลกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้ดังนี้

การกระจายอำนาจการปกครองไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะส่งผลสำเร็จต้องประกอบด้วยองค์ประกอบของการกระจายอำนาจหลายองค์ประกอบและหลายปัจจัยด้วยกัน องค์ประกอบแรก

๑. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น (Administration Principle)

การปกครองท้องถิ่น ที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างโดยการดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานท้องถิ่นต้องมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้มีอิสระในการบริหาร แต่รัฐบาลยังต้องควบคุมด้วยวิธีต่างๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐและต้องมีอิสระในการบริหารปกครองตนเองโดยไม่ต้องรอคำสั่งจากหน่วยงานของรัฐบาลกลางเว้นแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันข้อกฎหมายกำหนดไว้ การปกครองต้องมีความเป็นนิติบุคคล มีสถานะเป็นนิติบุคคลสามารถดำเนินการใด ๆ ได้อย่างอย่างอิสระ และมีงบประมาณของตนเองจากการจัดเก็บและรายได้จากการจัดเก็บภาษีตลอดจนมีสภา ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา มีการเลือกตั้งจากประชาชน มีพื้นที่ มีขอบเขตการปกครอง

๒. องค์ประกอบของการกระจายอำนาจ (Decentralization Principle)

การกระจายอำนาจ สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จุดประสงค์ก็เพื่อความกินดีอยู่ของประชาชนเป็นหลัก เนื่องจากระบบเก่า ในระบอบราชการ ผู้บริหารมีการย้าย เข้า ออก บ่อย จึงไม่เข้าใจในพื้นที่ และบริบท ของประชาชนมากนัก จึงมีผลกระทบกับประชาชนในทาง ตรงและทางอ้อม ดังนั้น จำเป็นต้องมีงบประมาณของตนเอง การเงินการคลัง การเก็บภาษี ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประชาชนที่อยู่ตามชุมชนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่มีส่วนร่วมดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ มีอำนาจอิสระในการบริหาร กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินการด้วยตนเองภายใต้กรอบ กฎหมาย และ ตามระเบียบของหน่วยเหนือขึ้นไป และ เป็นนิติบุคคล มีอำนาจฟ้องร้อง ทำนิติกรรม จัดซื้อจัดจ้าง และมีโครงสร้าง การบังคับบัญชาชัดเจน

๓. องค์ประกอบของปัจจัย (Factors Principle)

ปัจจัยเป็นสิ่งสำคัญในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จได้นั้น ประกอบด้วยหลายปัจจัย ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเป็นที่จำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากความต้องการของมนุษย์ที่อยากเห็นสิ่งดี ๆ เกิดขึ้นในสังคมของตนเอง การเปลี่ยนแปลงของสังคมไปในทางที่ดีขึ้นได้แก่

๓.๑ ปัจจัยภายนอก (External Factors)

๑) ปัจจัยภายนอกด้านปัจจัยหลัก ได้แก่ **ด้านกฎหมาย** ออกกฎหมาย และแก้กฎหมาย กฎเกณฑ์ ให้สอดคล้อง มีความคล่องตัวและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติและเป็นไปตามความต้องการคนส่วนใหญ่อย่างมีเหตุผล **ด้านงบประมาณ** รัฐจัดสรรสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยพิจารณาตามพื้นที่ **ด้านนโยบายรัฐบาล** และ **ด้านการเมือง** ผู้บริหารโดยเฉพาะรัฐบาลดำเนินการ ติดตาม ผลักดันสนับสนุน ส่วนทางด้านการเมือง ผู้แทนนำเสนอ ติดตาม ตรวจสอบ

๒) ปัจจัยภายนอกที่เป็น**ปัจจัยแฝง(Conceal)** สื่อสารมวลชน นักวิชาการ ,นักปรัชญาการบริหาร หนังสือพิมพ์ องค์กรอิสระ , มูลนิธิ ,ผู้มีส่วนได้เสีย (องค์กรที่มีส่วนในการกระตุ้นให้มีการกระจายอำนาจ

๓.๒ ปัจจัยภายใน (Internal Factors)

๑) ปัจจัยภายในด้านปัจจัยหลักได้แก่ **ด้านบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ พื้นที่** มีผู้ดำเนินการและมีการวางแผน มีโครงสร้างสายบังคับบัญชารองรับชัดเจน ตลอดจนสำนักงานและอุปกรณ์เครื่องมือที่เกี่ยวข้องที่สามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อได้รับคำสั่งและนโยบายจากผู้บริหาร

๒) ปัจจัย อื่น ๆ หรือ**ปัจจัยด้านพื้นฐาน** เป็นปัจจัยที่มีอยู่ในท้องถิ่นบางส่วนแล้ว การมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่ตลอดจนชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ต้องมีความเข้มแข็ง ทั้งในแง่การศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจที่ดีในท้องถิ่น และการมีระบบสาธารณูปโภคที่ดี จะเป็นผลให้การกระจายอำนาจสู่องค์กรทำได้อย่างทั่วถึง และเกิดประสิทธิภาพ

๔. หลักพุทธธรรม : อปริหานิยธรรม

ปัจจัยในทางด้านหลักธรรม ข้อปฏิบัติที่สำคัญ ต้องใช้พุทธศาสนานำการเมือง การปกครองไม่ใช่ใช้รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์นำ ต้องตีความให้เข้ากับธรรมบท ควรยึดหลักจารีตประเพณีที่ดีงาม เช่น โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง เป็นแนวทางและนำมาปฏิบัติ คือการนำเอารูปแบบและแนวคิด การพัฒนา แบบ “บวร” (บ้าน วัดโรงเรียน) กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มุ่งพยายามที่จะนำเอา องค์กร และ/หรือ สถาบันหลักในชุมชนท้องถิ่นมาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนา อันได้แก่ การนำเอาสถาบันที่สำคัญในชุมชน ๓ สถาบันได้แก่ ๑.สถาบันการปกครอง (บ = บ้าน) ๒.สถาบันศาสนา (ว = วัด) ๓. และสถาบันการศึกษา (ร = โรงเรียน)

ด้านการประยุกต์ คือ การประยุกต์หลักธรรม เพื่อใช้ตามความเหมาะสมตามลักษณะงานที่บริหารและการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับเขตพื้นที่การปกครอง

ด้านคู่มือ ออกแบบ และทำเป็นคู่มือ สำหรับให้ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจน สมาชิกสภา ใช้เป็นแนวทางเดียวกัน

ด้านการสร้างระบบ กฎเกณฑ์ เป็นการสร้างระบบ กฎเกณฑ์ นโยบาย ระเบียบ และ ตาราง เพื่อให้เป็นประเพณี มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทุก ๆ ขั้นตอน อย่างเป็นกระบวนการ

๔.๓ องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง” ทำให้ได้องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัย ๓ ประเด็น

๑) จากวัตถุประสงค์

(๑) องค์ประกอบในการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ควรประกอบด้วย ๑.๑ การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจัดว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้บริหาร เพื่อเข้ามาบริหารจัดการในท้องถิ่นของตนเอง ในส่วนนี้ ปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จคือ ส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนให้มีความรู้ เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ความเป็น ประชาธิปไตย บทบาทในการปกครองตนเอง ในส่วนของการเมืองท้องถิ่น ควรพัฒนา ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ การมีจิตสาธารณะ การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ การเสนอกฎหมาย การใช้กฎหมายที่เข้มแข็ง ๑.๒ การบริหารงานของผู้นำท้องถิ่นควรมีความ รับผิดชอบยึดหลักธรรมาภิบาล พัฒนาบทบาทผู้นำท้องถิ่นการวางแผนการจัดทำงบประมาณ การ จัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตาม เจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ ๑.๓ การเงินการคลังท้องถิ่น ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จ อีกประการ หนึ่งคือ ความสามารถในการหารายได้ ด้วยตนเอง การมีรายได้เพียงพอต่อการ จัดบริการสาธารณะ ความสามารถของผู้นำท้องถิ่น หารายได้จากช่องทางอื่นๆ การขอเงิน อุดหนุนจากรัฐบาลกลาง รมรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของภาษีท้องถิ่น

(๒) หลักพุทธธรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ กระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ในการนำหลักอปริหานิยธรรม ๗ มาใช้กับการ กระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักธรรมที่นำมาใช้ให้เกิดความเจริญทั้งส่วนตน และส่วนรวม ซึ่งเป็นการนำความเจริญมาสู่หมู่คณะ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การเคารพกฎกติกาของส่วนรวมซึ่งเป็นธรรมที่ใช้ในการปกครอง ป้องกันไม่ให้เกิดความเสื่อมในหมู่ คณะ เป็นหลักธรรมที่ใช้สำหรับผู้นำ ผู้บริหารบ้านเมือง รวมทั้งสามารถนำมาใช้ กับการบริหารงานใน ส่วนท้องถิ่นได้ โดยการประยุกต์ใช้ เช่น การประชุม โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยพร้อมเพรียงกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นจะเกิดขึ้นในชุมชน การไม่ละเมิดต่อกฎระเบียบ ซึ่งผู้นำองค์กรต้องเป็น แบบอย่างที่ดีในการรักษากฎต้องบัญญัติขึ้นมา การไม่ข่มเหงผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ลู่แก่อำนาจกล่าวคือ ไม่ใช้อำนาจในทางที่ผิด เพราะตนมีอำนาจเหนือกว่า ไม่ทำตามอำเภอใจ หรือปฏิบัติในสิ่งที่เป็น การ ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายหากนำหลักธรรมดังกล่าวมาใช้ก็จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ความสำเร็จในการกระจายอำนาจ สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างดียิ่ง

(๓) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จะสำเร็จได้ต้องประกอบด้วยหลายปัจจัยได้แก่ เช่นด้านงบประมาณ รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอเพื่อใช้ในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนใช้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดด้วย นอกจากนี้แล้วยังมีปัจจัยทาง ด้านนโยบายของรัฐและการเมือง รัฐควรสนใจและดำเนินการตามที่แถลงไว้ในนโยบายตลอดจนนักการเมืองหรือผู้แทนในสภาควรสนับสนุนส่งเสริมให้โอกาสท้องถิ่นดำเนินการเองและช่วยแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยในด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ควรยึดกฎหมายรัฐธรรมนูญและผู้มีอำนาจควรแก้ไขกฎระเบียบให้สามารถปฏิบัติได้มีความยืดหยุ่นสมดุล มีความคล่องตัวโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักหรือที่ท้องถิ่นต้องการ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ด้านบุคลากร เครื่องมือ นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ต้องขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้า ผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์มีความเชี่ยวชาญตลอดจนเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนา

๒) จากข้อค้นพบ

(๑) ในการวิจัยครั้งนี้ทำให้ค้นพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นและมีอุปสรรคไม่ส่งผลให้เกิดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นได้อย่างสมบูรณ์ ได้แก่ งบประมาณจัดสรรให้ท้องถิ่นไม่เพียงพอ การจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นได้ไม่เพียงพอ ระเบียบและข้อบังคับที่วางกฎเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามกฎหมายลูกและนโยบายจากผู้ปกครองจากส่วนภูมิภาคไปยังท้องถิ่นไม่เอื้อประโยชน์อย่างแท้จริง ส่วนบุคลากรในท้องถิ่นบางพื้นที่โดยเฉพาะข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำยังขาดจิตสำนึกในการรับใช้ประชาชน

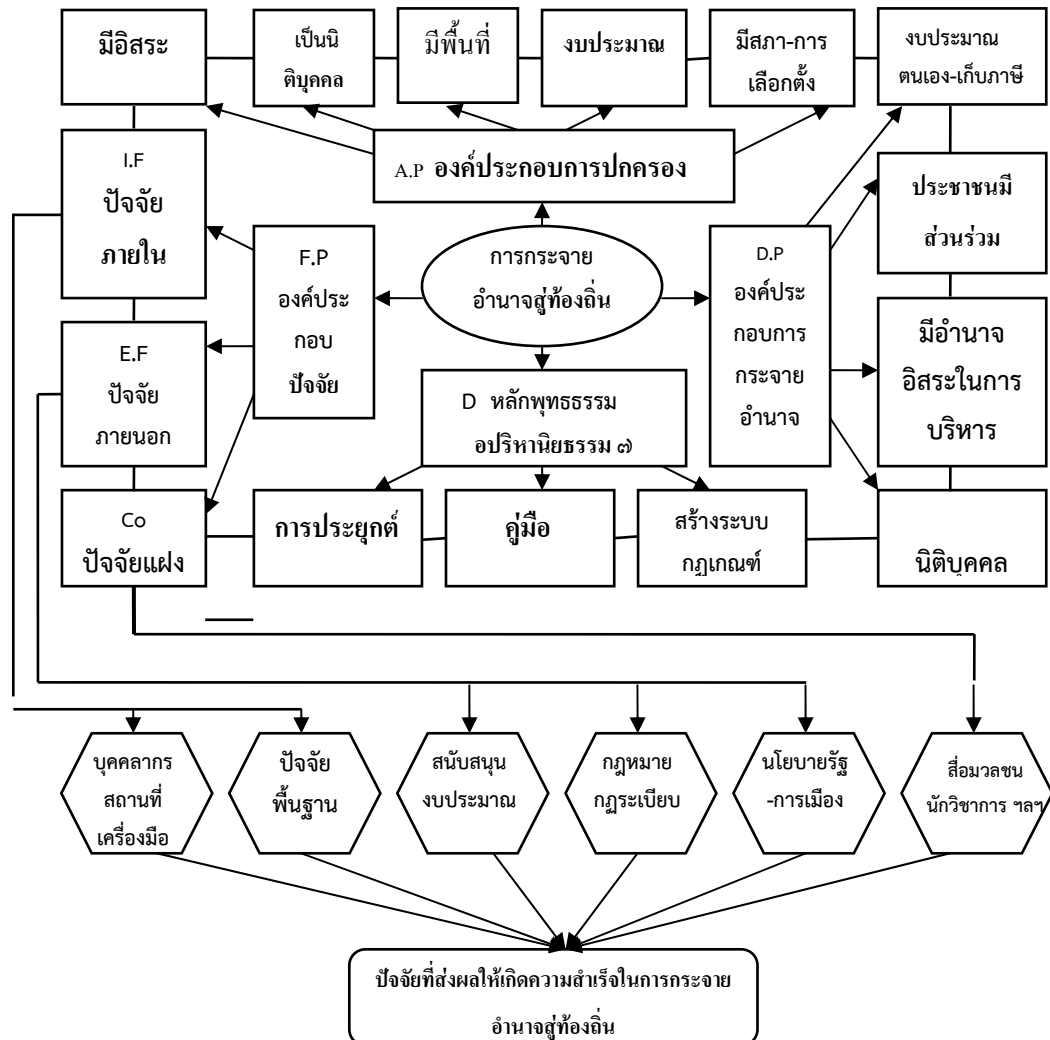
(๒) ในการวิจัยครั้งนี้ทำให้ค้นพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจะได้ประโยชน์และประชาชนมีความสุขสูงสุดได้นั้น ตั้งแต่จุดเริ่มต้นการกระจายอำนาจจนถึงจุดสิ้นสุด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบและปัจจัย ที่สำคัญ ดังอธิบาย ใน PAD MODEL

๓) ความรู้จากการศึกษาวิจัยได้รับในทางตรงและในทางอ้อม

(๑) ทำให้ทราบกระบวนการการศึกษาวิจัย วิธีการสังเคราะห์ วิเคราะห์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานต่างๆได้อย่างดียิ่ง

(๒) ทำให้ทราบปัญหาจุดเด่นจุดด้อยและปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย

FAD MODEL

แผนภูมิ ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำอธิบายแผนภูมิ FAD MODEL

๑. องค์ประกอบปกครองท้องถิ่น (Administration Principle)

การปกครองท้องถิ่น ที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินการบางอย่างโดยการดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานท้องถิ่นต้องมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้มีอิสระในการบริหาร แต่รัฐบาลยังต้องควบคุมด้วยวิธีต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐ

- ๑) มีอิสระ ในการบริหารปกครองตนเองต้องมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ
- ๒) เป็นนิติบุคคล มีสถานะเป็นนิติบุคคล
- ๓) มีงบประมาณ มีงบประมาณรายได้จากการจัดเก็บภาษี
- ๔) มีสภา ผู้บริหารและสมาชิกสภามีการเลือกตั้งจากประชาชน
- ๕) มีพื้นที่ มีขอบเขตการปกครอง

๒. องค์ประกอบการกระจายอำนาจ (Decentralization Principle)

การกระจายอำนาจ ส่องครปกครองส่วนท้องถิ่น จุดประสงค์ก็เพื่อความกินดีอยู่ของประชาชนเป็นหลัก เนื่องจากระบบเก่า ในระบอบราชการ ผู้บริหารมีการย้าย เข้า ออก บ่อย จึงไม่เข้าใจในพื้นที่ และบริบท ของประชาชนมากนัก จึงมีผลกระทบกับประชาชนในทาง ตรงและทางอ้อม

- ๑) มีงบประมาณตนเอง การคลัง การเก็บภาษี
- ๒) ประชาชนมีส่วนร่วม ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมและดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ
- ๓) มีอำนาจอิสระในการบริหาร กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินการด้วยตนเองภายใต้กรอบ

กฎหมาย และ ระเบียบของหน่วยเหนือ และ สดง.

๔) เป็นนิติบุคคล มีอำนาจฟ้องร้อง ทำนิติกรรม จัดซื้อจัดจ้าง และมีโครงสร้าง การบังคับบัญชาชัดเจน

๓. หลักพุทธธรรม : อปริหานิยธรรม

ปัจจัยในทางด้านหลักธรรม ข้อปฏิบัติที่สำคัญ ต้องใช้พุทธศาสนานำการเมือง การปกครองไม่ใช่ใช้รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์นำ ต้องตีความให้เข้ากับธรรมบท ควรยึดหลักจารีต ประเพณีที่ดีงาม เช่น โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง เป็นแนวทางและนำมาปฏิบัติ คือการนำเอารูปแบบและแนวคิด การพัฒนา แบบ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มุ่งพยายามที่จะนำเอาองค์กร และ/หรือ สถาบันหลักในชุมชนท้องถิ่นมาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนา อันได้แก่ การนำเอาสถาบันที่สำคัญในชุมชน ๓ สถาบันได้แก่ ๑.สถาบันการปกครอง (บ = บ้าน) ๒.สถาบันศาสนา(ว = วัด) ๓. และสถาบันการศึกษา (ร = โรงเรียน)

๑) ด้านการประยุกต์ คือ การประยุกต์หลักธรรม เพื่อใช้ตามความเหมาะสมตามลักษณะงานที่บริหารและภาคปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับเขตพื้นที่การปกครอง

๒) ด้านคู่มือ ออกแบบ และทำเป็นคู่มือ สำหรับให้ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนสมาชิกสภา ใช้เป็นแนวทางเดียวกัน

๓) ด้านการสร้างระบบ กฎเกณฑ์ เป็นการสร้างระบบ กฎเกณฑ์ นโยบาย ระเบียบ และ ตาราง เพื่อให้เป็นประเพณี มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทุก ๆ ขั้นตอน อย่างเป็นกระบวนการ

๔. องค์ประกอบของปัจจัย (Factors Principle)

ปัจจัยเป็นสิ่งสำคัญในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จได้นั้น ประกอบด้วยหลายปัจจัย ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเป็นที่จำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากความต้องการของมนุษย์ที่อยากเห็นสิ่งดี ๆ เกิดขึ้นในสังคมของตนเอง การเปลี่ยนแปลงของสังคมไปในทางที่ดีขึ้นได้แก่

๔.๑ ปัจจัยภายนอก (External Factors)

๔.๑.๑ ปัจจัยหลัก ได้แก่

- ๑) **ด้านกฎหมาย** ออกกฎหมาย และแก้กฎหมาย กฎเกณฑ์ ให้สอดคล้อง มีความคล่องตัวและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติและเป็นไปตามความต้องการคนส่วนใหญ่อย่างมีเหตุผล
- ๒) **ด้านงบประมาณ** รัฐจัดสรรสนับสนุนงบประมาณ อย่างเพียงพอ โดยพิจารณาตามพื้นที่
- ๓) **ด้านนโยบายรัฐบาล และ ด้านการเมือง** ผู้บริหารโดยเฉพาะรัฐบาลดำเนินการติดตาม ผลักดันสนับสนุน ส่วนทางด้านการเมือง ผู้แทนนำเสนอติดตาม ตรวจสอบ

๔.๑.๒ ปัจจัยแฝง (Conceal) สื่อสารมวลชน นักวิชาการ ,นักปรัชญาการบริหาร หนังสือพิมพ์ องค์กรอิสระ (NGO) , มูลนิธิ ,ผู้มีส่วนได้เสีย (องค์กรที่มีส่วนในการกระตุ้นให้มีการกระจายอำนาจ)

๔.๒ ปัจจัยภายใน (Internal Factors)

๔.๒.๑ ปัจจัยหลัก ได้แก่

ด้านบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ พื้นที่ มีผู้ดำเนินการและมีการวางแผน มีโครงสร้างสายบังคับบัญชารองรับชัดเจน

๔.๒.๒ ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่

ปัจจัย อื่น ๆ หรือปัจจัยด้านพื้นฐาน เป็นปัจจัยที่มีอยู่ในท้องถิ่นบางส่วนแล้ว การมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่ตลอดจนชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ต้องมีความเข้มแข็ง ทั้งในแง่การศึกษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจที่ดีในท้องถิ่น และการมีระบบสาธารณูปโภคที่ดี จะเป็นผลให้การกระจายอำนาจสู่องค์กรทำได้อย่างทั่วถึง และเกิดประสิทธิภาพ